

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം

കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി
(കലൂർ ജെ. എൽ എൻ. സ്റ്റേഡിയം - ഇൻഫോ പാർക്ക്,കാക്കനാട്)
(കാക്കനാട് വില്ലേജ്)
0.9398ഹെക്ടർ

റികൃസിഷൻ അധികാരി
കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ലിമിറ്റഡ്

കേരളാ വോളന്ററി ഹെൽത്ത് സർവീസസ്
കളക്ട്രേറ്റ് പി.ഒ, മുളളൻകുഴി, കോട്ടയം : 686002
ഫോൺ : 0481 2572781, 2573875
E-mail : keralavhs@yahoo.co.in
Web : www.keralavhs.com

ഉള്ളടക്കം

അദ്ധ്യായം - 1- പഠന റിപ്പോർട്ട് - രത്ന ചുരുക്കം

- 1.1 ആമുഖം - പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും
- 1.2 പദ്ധതി പ്രദേശം
- 1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ - വ്യാപ്തിയും നടപടിക്രമങ്ങളും
  - (എ). ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ അധികാരി
  - (ബി).പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരങ്ങൾ
  - (സി). ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ വിവരണം.
  - (ഡി). സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, സാംസ്കാരിക വിവരണം
- 1.4. പദ്ധതി സംബന്ധമായ ഇതര മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ
- 1.5. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതം
- 1.6. പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ നടപടികൾ
- 1.7. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ

അദ്ധ്യായം 2- പദ്ധതി വിശദീകരണം

- 2.1. പശ്ചാത്തലവും ഭരണ നിർവ്വഹണ ഏജൻസികളുടെ വിശദാംശങ്ങളും
  - 2.1.1. റിക്വസിഷൻ അധികാരി
  - 2.1.1. (എ).കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ലിമിറ്റഡ്(കെ.എം.ആർ.എൽ)
  - 2.1.1. (ബി).
  - 2.1.2. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ - കാര്യ നിർവ്വഹണ വിഭാഗം
- 2.2. പദ്ധതിയുടെ പൊതു ആവശ്യ പ്രസക്തി
- 2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്വഭാവം, ഘടന, പ്രദേശം, ലക്ഷ്യം, ചിലവ്, പ്രാപ്തി, നഷ്ടം എന്നിവ
  - 2.3.1. പദ്ധതി പ്രദേശം
- 2.4. പദ്ധതി നിർവ്വഹണ ഘട്ടം
- 2.5. പദ്ധതി രൂപരേഖയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ
- 2.6. പദ്ധതിക്ക് സഹായകരമായ മറ്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത
- 2.7. ആവശ്യമായ തൊഴിലാളികളുടെ (സ്ഥിരം/ താൽക്കാലികം) ആവശ്യകത
- 2.8. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനമോ, പരിസ്ഥിതി ആഘാത പഠനമോ മറ്റ് സാധ്യതാ പഠനങ്ങളോ നടത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ വിവരങ്ങൾ
- 2.9. പദ്ധതിയെ ബാധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

അദ്ധ്യായം 3-സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം - സമീപനവും രീതി ശാസ്ത്രവും

- 3.1. പശ്ചാത്തലം
- 3.2. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠന യൂണിറ്റ് കീഴിന്റെ ഘടനയും വിവരങ്ങളും
- 3.3. പഠന സമീപനം
- 3.4. പദ്ധതിയുടെ രീതി ശാസ്ത്രവും നടപ്പിലാക്കിയ മാർഗ്ഗങ്ങളും
- 3.5. വിവര ശേഖരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ

- 3.6. നടപടികളും സമയക്രമങ്ങളും
- 3.7. പദ്ധതി ബാധിതരുമായുള്ള കൂടിക്കാഴ്ചയിൽ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട പ്രധാന അഭിപ്രായങ്ങൾ
- 3.8. പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ്

അദ്ധ്യായം 4- പദ്ധതി ഭൂമിയുടെ വിശകലനം

- 4.1. ഭൂമിയുടെ വിവരണം
- 4.2. പദ്ധതി പ്രദേശത്തിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന പൊതുവായ പ്രത്യാഘാതം.
- 4.3. പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ ഭൂമിയുടെ വിവരണം.
- 4.4. പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന പൊതു ഉപയോഗ വസ്തുക്കളുടെയും പൊതു സ്വത്തിന്റെയും വിവരണം.
- 4.5. പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏതെങ്കിലും ഭൂമി മുൻകൂട്ടി വാങ്ങുകയോ മാറ്റിവയ്ക്കപ്പെടുകയോ, വാടകയ്ക്ക് എടുക്കുകയോ, ഏറ്റെടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയതിന്റെ വിവരണം.
- 4.6. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സ്ഥാനം, വിസ്തീർണ്ണം മറ്റു വിവരങ്ങൾ
- 4.7. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സ്വഭാവം, ഘടന, കൃഷി രീതി, ജല ലഭ്യത
- 4.8. വസ്തുവിന്റെ വിസ്തൃതി, ഉടമസ്ഥതാ സ്വഭാവം, വിവരണം, താമസഭവനങ്ങളുടെ എണ്ണം.
- 4.9. ഭൂമി വില, ഉടമസ്ഥാവകാശത്തിലെ മാറ്റങ്ങൾ, ഭൂമി കൈമാറ്റം, ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം-കഴിഞ്ഞ 3 വർഷങ്ങളിൽ

അദ്ധ്യായം 5 - ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണവും നഷ്ടപ്പെടുന്ന സ്വത്ത് വിവരങ്ങളും

- 5.1. പദ്ധതി നേരിട്ട് ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.2. പദ്ധതി നേരിട്ട് അല്ലാതെ ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.3. ഉപയോഗ പ്രദമായതും അല്ലാത്തതുമായ ഭൂമിയുടെയും, മറ്റ് സ്വത്തുക്കളുടെയും വിവരങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം 6- പദ്ധതി ബാധിതരുടെ സാമൂഹ്യ- സാമ്പത്തിക- സാംസ്കാരിക വിവരങ്ങൾ

- 6.1. ജനസംഖ്യ വിവരങ്ങൾ
- 6.2. പദ്ധതി ബാധിതരായ ഭൂവുടമകളുടെ വയസ്സ് തിരിച്ചുള്ള വിവരണം
- 6.3. കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം അനുസരിച്ച് ഭൂവുടമകളുടെ വിവരണം.
- 6.4. വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ
- 6.5. മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ
- 6.6. ഭൂവുടമകളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി
- 6.7. ജോലി അടിസ്ഥാനമാക്കി ഭൂവുടമകൾ
- 6.8. വരുമാന അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകളായ പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരങ്ങൾ
- 6.9. പദ്ധതി ബാധിതരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ - സാമ്പത്തിക വിവരങ്ങൾ
- 6.9.1. പദ്ധതി ബാധിതരായ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ പ്രായം തിരിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ

6.9.2. പദ്ധതി ബാധിതരായ കുടുംബാംഗങ്ങളും വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വിവരങ്ങൾ

6.10. ഭൂവുടമകളല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക വിവരങ്ങൾ

6.10.1. ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വയസ്സ് തിരിച്ചുള്ള വിവരണം

6.10.2. വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരണം

6.10.3. മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരണം

6.10.4. ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി വിവരങ്ങൾ

6.10.5. വരുമാന അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം 7 - സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പരിഹാര നിർവ്വഹണ പദ്ധതി

7.1. പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ നടപടികൾ

7.2. പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന പ്രക്രിയയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട നിബന്ധനകൾ

7.3. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ആവശ്യപ്പെടുന്ന കിൻഫ്ര പ്രത്യേകമായി മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ

7.4. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദ്ധതിക്ക് വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളും

7.5. പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ മാർഗ്ഗം- വിശദാംശങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം 8- സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പരിഹാര നിർവ്വഹണ പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കൽ സംവിധാന ഘടന

8.1. സ്ഥാപന ഘടനാ സംവിധാനം

അദ്ധ്യായം 9- സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത കാര്യ നിർവ്വഹണവും ബജറ്റും പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള സാമ്പത്തികവും

9.1. പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ചിലവ്

9.2. വാർഷിക ബജറ്റും പദ്ധതി രൂപരേഖയും

9.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സും വിശദീകരണവും

അദ്ധ്യായം 10- സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത കാര്യ നിർവ്വഹണ പദ്ധതി - മേൽനോട്ടവും വിലയിരുത്തലും

10.1. പ്രധാനപ്പെട്ട മേൽനോട്ട വിലയിരുത്തൽ സൂചകങ്ങൾ

10.2. മേൽനോട്ടവും റിപ്പോർട്ടിംഗും

10.3. സ്വതന്ത്രമായ വിലയിരുത്തലിന് വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതി

അദ്ധ്യായം 11 - സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ

അനുബന്ധരേഖകൾ

1. ഗസറ്റ് നോട്ടീഫിക്കേഷൻ
2. പദ്ധതി ബാധിതരുടെ പേരു വിവരങ്ങൾ
3. ഫോട്ടോഗ്രാഫ്
4. പത്രാഭിമുഖം - ഫോം നം.5 - നോട്ടീഫിക്കേഷൻ
5. നോട്ടീസ്
6. പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് - ഹാജർ

കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി
(കലൂർ ജെ. എൽ എൻ. സ്റ്റേഡിയം - ഇൻഫോ പാർക്ക് ,കാക്കനാട്)

(കാക്കനാട് വില്ലേജ്)

0.9398 ഹെക്ടർ

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം

അദ്ധ്യായം - 1

പഠന റിപ്പോർട്ട്- രത്ന ചുരുക്കം

1.1. ആമുഖം - പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും

സുഗമമായ ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെ അളവു കോലുകളായി അറിയപ്പെടുന്നു. വളരെ വേഗം വികസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇന്ത്യ പോലുള്ള രാജ്യങ്ങൾ നേരിടുന്ന ഏറ്റവും വലിയ പ്രശ്നം ജനങ്ങൾക്ക് സൗകര്യ പ്രദവും സ്വീകാര്യവുമായ ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തടസ്സങ്ങളും, കാല ദൈർഘ്യവുമാണ്. വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ജനസംഖ്യക്ക് ആനുപാതികമായി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തില്ല എന്നുള്ളതാണ് പല പ്രധാന രാജ്യങ്ങളും നേരിടുന്ന പ്രശ്നം. ഗതാഗത മേഖലയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഇപ്രകാരമുള്ള അസന്തുലിതാവസ്ഥ പലപ്പോഴും തികും, തിരക്കും ആയത് മുലമുണ്ടാകുന്ന അപകടങ്ങൾക്കും കാരണമാകും. ഇന്ത്യയിലെ പല പ്രധാന പട്ടണങ്ങളും, ഈ പ്രശ്നം അഭിമുഖീകരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ ജനങ്ങൾ പ്രധാനമായും ഗതാഗതത്തിന് റോഡുകളെയാണ് ആശ്രയിക്കുന്നത്. റോഡ് വികസന രംഗത്ത് കഴിഞ്ഞ രണ്ട് ദശകത്തിൽ നിർണ്ണായക പുരോഗതി ഉണ്ടാകാനുമാ നമുക്ക് സാധ്യമായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പട്ടണങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യ ഈ കാലയളവിൽ ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിക്കുകയുണ്ടായി. ആയതിന് അനുസൃതമായി ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് പലപ്പോഴും സാധ്യമായില്ല. ഈ അസന്തുലിതാവസ്ഥ നമ്മുടെ പട്ടണങ്ങളെ പലപ്പോഴും വലിയ തിരക്കിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റി. കിലോമീറ്ററുകളോളം നീളുന്ന ട്രാഫിക് ബ്ലോക്കുകൾ വാഹനം ഓടിക്കുന്നവരെ അസ്വസ്ഥമാക്കുകയും, ബ്ലോക്കുകളിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട സമയം തിരികെ പിടിക്കുന്നതിന് അമിത വേഗത്തെ അവർ ആശ്രയിക്കുന്നതും ഒക്കെ നിത്യ സംഭവമാണ്. ഇത് പലപ്പോഴും അപകടങ്ങൾക്കും ഇന്ധന നഷ്ടത്തിനും, പരിസ്ഥിതി മലിനീകരണത്തിനും ഒക്കെ കാരണമാകുന്നു. പട്ടണങ്ങളുടെ വർദ്ധിച്ച ജനസാന്ദ്രത വലിയ തോതിലുള്ള റോഡ് വികസനം സാധ്യമാക്കുന്നതിന് തടസ്സം നിൽക്കുകയാണ്. പലപ്പോഴും ആയിരക്കണക്കിന് ആളുകളുടെ ജീവനോപാധികളെ നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് മാത്രമേ പട്ടണങ്ങളിൽ റോഡ് വികസനം സാധ്യമാകൂ. കൂടാതെ അനേകംപേരുടെ പുനർവാസ നടപടിക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന വലിയ സാമ്പത്തിക ബാധ്യതയും പട്ടണങ്ങളിലെ റോഡ് വികസനത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ആധുനിക പൊതുഗതാഗത മാർഗ്ഗങ്ങളായ മെട്രോ റെയിൽ, മോണോ റെയിൽ തുടങ്ങിയ പദ്ധതികളിലേക്ക് സർക്കാരുകൾ കൂടുതലായി താൽപ്പര്യം പ്രകടിപ്പിക്കാൻ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യ മെട്രോ റെയിലായ് ഡൽഹി മെട്രോയുടെ വലിയ വിജയം മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളേയും മെട്രോ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ പദ്ധതി ഒന്നാം ഘട്ടം 2016- ൽ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യാൻ കേരളത്തിന് സാധിച്ചു. പദ്ധതിയുടെ തൃപ്പൂണിത്തുറ പേട്ട വരെയുള്ള പൂർത്തീകരണം ഈ വർഷം നടപ്പാക്കുമ്പോൾ, കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക തലസ്ഥാനമായ കൊച്ചിയുടെ പൊതു ഗതാഗത രംഗത്ത് ഒരു കുതിച്ചുചാട്ടമാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.

ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ ഏറ്റവും ജനസാന്ദ്രതയുള്ള പട്ടണങ്ങളിൽ ഒന്നായ കൊച്ചിയുടെ ഭാവി വികസനത്തിന്, കൊച്ചി മെട്രോ പദ്ധതി വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ കോർപ്പറേഷനും കേരള ഗവൺമെന്റും ആയത് സംബന്ധമായി പല പദ്ധതികളും ആസൂത്രണം ചെയ്ത് വരുകയാണ്. കൊച്ചി മെട്രോയുടെ പ്രയോജനം പരമാവധി ജന

ങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള മേൽപ്പറഞ്ഞ പദ്ധതികളിൽ പ്രധാനമാണ് കലുരിലെ ജവ ഹർലാൽ നെഹ്റു അന്താരാഷ്ട്ര സ്റ്റേഡിയത്തിൽ നിന്നും കാക്കനാട് ഇൻഫോ പാർക്ക് വരെ മെട്രോ റെയിൽ നീട്ടുന്ന പദ്ധതി. രണ്ടാം ഘട്ടമായി നടപ്പാക്കാൻ ലക്ഷ്യം ഇട്ട പദ്ധതിയുടെ സാങ്കേതിക പഠനം സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരുടെ സഹായത്തോടെ നടത്തുകയും, പദ്ധതി രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ റവന്യൂ വകുപ്പ് ഏറ്റെടുക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ഭൂമിയിൽ അതിർത്തി കല്ലുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൊച്ചി പട്ടണത്തിന്റെ കേന്ദ്ര പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖലയും ജില്ലാ ഭരണകേന്ദ്രവും, ഇൻഫോ പാർക്കും, അനേകം പൊതു മേഖല സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതുമായ കാക്കനാടുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കൊച്ചി മെട്രോ റെയിലിന്റെ പ്രയോജനം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഉദ്ദേശം 8 കിലോമീറ്റർ നീളം വരുന്ന രണ്ടാം ഘട്ട 2019- ൽ തന്നെ ആരംഭിക്കാനാണ് ഗവൺമെന്റ് ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്.

പദ്ധതി മൂലം ഉണ്ടാകുന്ന സാമൂഹ്യ - സാമ്പത്തിക പുരോഗതി കണക്കിലെടുത്താണ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ കൊച്ചി മെട്രോ രണ്ടാം ഘട്ടം (കലുർ ജെ. എൽ എൻ. സ്റ്റേഡിയം - ഇൻഫോ പാർക്ക്, കാക്കനാട്) പദ്ധതിയെ പൊതു ആവശ്യത്തിനുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിന് വിധേയമാക്കാൻ വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ചത്.

1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം

കൊച്ചി മെട്രോ കാക്കനാട്ടേക്ക് ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതി ബാധിക്കുന്നത് പ്രധാനമായും കലുർ ജെ. എൽ. എൻ. സ്റ്റേഡിയം മുതൽ കാക്കനാട് ഇൻഫോ പാർക്ക് വരെയുള്ള റോഡിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിലുള്ള ഭൂവുടമകളെയും കച്ചവട സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനങ്ങളെയും ആണ്. ഉദ്ദേശം 12 കിലോമീറ്റർ ദൂരത്തിലും അര കിലോമീറ്റർ വീതിയിലും നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശം കൊച്ചി പട്ടണത്തിലെ ഏറ്റവും ജനസാന്ദ്രതയേറിയ പ്രദേശമായിട്ടാണ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. ഇടപ്പള്ളി സൗത്ത്, വാഴക്കാല, കാക്കനാട് എന്നീ വില്ലേജുകളിൽ കൂടിയാണ് പദ്ധതി കടന്നു പോകുന്നത്. ഉദ്ദേശം 2.8603 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. രണ്ടായിരത്തി പതിനൊന്നിലെ സെൻസസ് പ്രകാരം എഴുപതിനായിരത്തിനും എഴുപത്തയ്യായിരത്തിനും ഇടയിൽ ജനങ്ങൾ ആണ് പദ്ധതി ബാധിതമായ വില്ലേജുകളിൽ അധിവസിക്കുന്നത്. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിനുവേണ്ടി ഇരുപതിനായിരം വരുന്ന ജനങ്ങളെയാണ് വിധേയമാക്കിയത്. ലോക ബാങ്കിന്റെ കണക്കു പ്രകാരം ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ നാഗരിക വളർച്ച രേഖപ്പെടുത്തുന്ന പട്ടണങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് കൊച്ചി. കൂടാതെ പ്രധാനപ്പെട്ട പതിനേഴ് വ്യവസായ പട്ടണങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലും കൊച്ചി സ്ഥാനം പിടിക്കുന്നു. ഈ കഴിഞ്ഞ ദശകം കൊച്ചിയെ സംബന്ധിച്ചതോളം വലിയ അളവിൽ വ്യവസായിക വളർച്ച കൈവരിക്കാൻ സാധിച്ച കാലഘട്ടമാണ്. വല്ലാർ പാടത്ത് അന്താരാഷ്ട്ര കണ്ടെയ്നർ ടെർമിനലും, ഇൻഫോ പാർക്ക്, കൊച്ചി പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖല, എൽ.എൻ.ജി, ടെർമിനൽ, ഇലക്ട്രോണിക് ഹാർഡ് വെയർ പാർക്ക്, എന്നിവ ഈ കാലയളവിൽ കൊച്ചിയിൽ ഉണ്ടായ വ്യവസായിക നിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് ഉദാഹരണങ്ങൾ ആണ്. കേരളത്തിന്റെ മൊത്തം ജി.ഡി.പി യുടെ 14.47% നൽകുന്ന എറണാകുളം ജില്ലയുടെ ആസ്ഥാനമെന്ന നിലയിൽ കൊച്ചി പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നു. ഹൈക്കോടതി, സ്റ്റോക്ക് എക്സേഞ്ച്, ഷിപ്പിയാർഡ് തുടങ്ങിയവ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പട്ടണമെന്ന നിലയിലും കൊച്ചിയുടെ പ്രാധാന്യം ഏറെയാണ്. കൊച്ചി കോർപ്പറേഷന്റെ ജനസംഖ്യ 2011 സെൻസസ് പ്രകാരം 602046 ആണ്. കൊച്ചിയുടെ വികസന രൂപ രേഖയനുസരിച്ച് 2031-ഓടെ 369.72 സ്ക്വയർ കിലോമീറ്ററിൽ 22.73 ലക്ഷം ആളുകൾ അധിവസിക്കുന്ന പ്രദേശമായി കൊച്ചി മാറും എന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നാഗരിക ജനസംഖ്യ 4.2 ശതമാനം ഓരോ വർഷവും വർദ്ധിക്കുന്നതായി കണക്കുകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

കൊച്ചി മെട്രോ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി രണ്ടാം ഘട്ടം ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത് പാലാരിവട്ടത്തു നിന്നും കാക്കനാട് ഇൻഫോപാർക്ക് വരെ ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന മെട്രോ റെയിലും കടന്നു പോകുന്ന പാതയുടെ വീതി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ആണ്. സിവിൽ ലൈൻ റോഡ് എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നതും പാർശ്വങ്ങളിൽ വലിയ ജനസാന്ദ്രതയുള്ളതുമായ റോഡിലൂടെയാണ് മെട്രോ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടത്. എറണാകുളം നോർത്ത് റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിൽ നിന്നും 3 കിലോമീറ്ററും അന്താ

രാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളത്തിൽ നിന്നും 23 കിലോമീറ്ററും മാറി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശത്തു കൂടെ എൻ.എച്ച് 47 നും ഇടപ്പള്ളി അരുർ ബൈപ്പാസും കടന്നുപോകുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശം പൂർണ്ണമായും വ്യാപക പ്രാധാന്യമുള്ള ഭൂമിയായി കണക്കാക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്. എല്ലാ മതവിഭാഗങ്ങളിലും പെട്ട മധ്യവർഗ്ഗ ജന വിഭാഗങ്ങളും ആണ് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് പ്രധാനമായും അധിവസിക്കുന്നത്.

1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ - വ്യാപ്തിയും നടപടിക്രമങ്ങളും

(എ). ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ അധികാരി

പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടിക്രമങ്ങൾ നടത്തുന്നത് കൊച്ചി മെട്രോ സെപ്ഷ്യൽ തഹസിൽദാർ ഓഫീസുകൾ ഒന്നും രണ്ടും ആണ്. ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ അളവു മാപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കുവാനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിർത്തി കല്ലുകൾ ജെ.എൽ. എൻ.സ്റ്റേഡിയം മുതൽ പാലാരിവട്ടം ജംക്ഷൻ വരെയുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ ഒഴികെയുള്ള പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(ബി).പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരങ്ങൾ

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം അനുസരിച്ചു 2 വീടുകൾ പദ്ധതി ബാധിതമായും അതിൽത്തന്നെ 1 എണ്ണം പൂർണ്ണമായും ബാധിക്കപ്പെടുന്നതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. 34 ഓളം ഭൂവുടമകളും 39 ഓളം ഭൂമി പദ്ധതി ബാധിതയായി നഷ്ടപ്പെടുന്നതായി കണക്കാക്കുന്നു. ഭൂവുടമകളിൽ ആരുടെയും ജീവിത സൂചിക ദാരിദ്ര രേഖയ്ക്ക് താഴെയായി കാണുന്നില്ല. സാംസ്കാരിക സംഘടനകളുടെയും, മത സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. ഭൂവുടമകളിൽ ആരും തന്നെ പട്ടിക ജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളിലോ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക പിന്നോക്കാവസ്ഥയിലോ ഉള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

ഭൂവുടമകളിൽ 36% ക്രിസ്ത്യാനികളും 34% ഹിന്ദുക്കളും 30% മുസ്ലീംങ്ങളുമാണ്. പദ്ധതി പൂർണ്ണമായും ബാധിക്കപ്പെടുന്ന 1 ഭവനത്തിൽ 3 ആളുകൾ താമസിക്കുന്നു. ഭവനത്തിന്റെ പുനരധിവാസം പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്നു. 4 ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരെ പഠനം കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവർ പ്രധാനമായും പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശങ്ങളിൽ വ്യാപാര വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്നവരോ പ്രസ്തുത സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാരോ ആണ്. ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കടകൾ ഭാഗികമായി ബാധിക്കുന്നതാണ്. വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 75% ബിരുദമോ അതിന് മുകളിലോ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യതയുള്ളവരാണ്. 25% ആളുകൾ സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനം ഉള്ളവരാണ്. മതപരമായ വിവരണം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 25% ക്രിസ്ത്യാനികളും 25% ഹിന്ദുക്കളും 50% മുസ്ലീംങ്ങളുമാണ്.

(സി). ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ വിവരണം.

ഉദ്ദേശം 0.9398 ഹെക്ടർ (2.3213 ഏക്കർ) ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. 2 താമസ സ്ഥലങ്ങളെയും 34 ഭൂവുടമകളുടെ 39 ഓളം ഭൂമിയും പദ്ധതി ബാധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കുന്ന മുഴുവൻ ഭൂമിയും വാണിജ്യ പ്രാധാന്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ്. പൂർണ്ണമായും കൃഷി ഭൂമിയായ ഒരു സ്ഥലവും പദ്ധതി ബാധിതമെന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല.

(ഡി). സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, സാംസ്കാരിക വിവരണം

സാമൂഹിക, സാമ്പത്തിക, സാംസ്കാരിക വിശകലനം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 10% തേതാളും പദ്ധതി ബാധിതർ കഴിഞ്ഞ 50 വർഷത്തോളമായി പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തെ അവരുടെ ഭൂമി കൈവരും വച്ചിരിക്കുന്നു എന്നാണ്. 16% ആളുകൾ 30 വർഷമായും 74% ആളുകൾ 10 വർഷത്തിൽ കൂടുതലും

ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം ഉള്ളവരാണ്. ഇത് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത് 26%ഓളം ആളുകൾ പാരമ്പര്യ സ്വത്ത് കൈവശം വെച്ചിരിക്കുന്നവർ ആണ് എന്നാണ്. 77% ഭൂവുടമകളും സ്വന്തമായി വ്യാപാരം നടത്തുന്നവരും 20% ആളുകൾ സ്വകാര്യ മേഖലകളിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നവരുമാണ്. കേവലം 3% ആളുകൾ മാത്രമാണ് സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നത്. സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയുടെ വിശകലനം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 85% ഓളം ഭൂവുടമകൾ പ്രതിമാസം 25000 രൂപയ്ക്കു മുകളിൽ വരുമാനം ഉള്ളവരാണ് എന്നാണ്. കൈവശ ഭൂമിയുടെ വിതരണം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 57% ഭൂവുടമകളും 50 സെന്റിൽ താഴെ ഭൂമി കൈവശം വെച്ചിരിക്കുന്നവരും 29% ആളുകൾ 50 സെന്റിനും 1 ഏക്കറിനും ഇടയിൽ ഭൂമി ഉള്ളവരും ആണ്. കേവലം 16% ആളുകൾക്കു മാത്രമാണ് ഒരേക്കറിൽ കൂടുതൽ ഭൂമി ഉള്ളത്. പദ്ധതി ബാധിതരിൽ ആരും തന്നെ പട്ടിക ജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നതായി കാണുന്നില്ല.

ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരിൽ 2% മാത്രമാണ് 25000 രൂപയിൽ താഴെ മാസ വരുമാനം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. 72% ആളുകൾ 25 വർഷമായി പദ്ധതി ബാധിത കെട്ടിടങ്ങളിൽ വ്യാപാരം ചെയ്തു വരികയാണ്. കേവലം 2% ആളുകൾ മാത്രമാണ് 3 വർഷത്തിൽ താഴെ പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്ത് വ്യാപാരം ചെയ്യുന്നതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ളത്. കൂടാതെ 59% ഭൂവുടമസ്ഥർ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതർ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ 5 കിലോമീറ്റർ ചുറ്റളവിൽ താമസിച്ച് വ്യാപാരം നടത്തി വരുന്നവരാണ്. 31% ആളുകൾ 10 കിലോമീറ്റർ ചുറ്റളവിലും ബാക്കിയുള്ളവർ അതിൽ കൂടുതൽ ദൂരത്തു നിന്നും പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്ത് വന്ന് വ്യാപാരം നടത്തുന്നവരുമാണ്. പ്രായ വിശകലനം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 25% ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതർ 60 വയസ്സിനു മുകളിലും 25% 51-60 വയസ്സിനും 50% 25 വയസ്സിൽ താഴെയും പ്രായമുള്ളവരാണ്.

1.4. പദ്ധതി സംബന്ധമായ ഇതര മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ

ക്രമ നം.	ഇതര മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ	വിശകലനം
1.	കളമശ്ശേരിയിൽ നിന്നും തൃപ്പൂണിത്തുറയിലേക്ക് ഇൻഫോ പാർക്ക് വഴി സീപ്പോർട്ട് എയർപോർട്ട് റോഡിലൂടെയുള്ള റിംഗ് മെട്രോ പദ്ധതി	നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയെക്കാൾ ഒരു കിലോമീറ്ററിൽ അധികം ദൈർഘ്യം വരുന്ന പദ്ധതി ജനവാസം വളരെ കുറഞ്ഞ പ്രദേശത്തിലൂടെയാണ് കടന്നു പോകേണ്ടത്. കൊച്ചി മെട്രോയുടെ ഒന്നാം ഘട്ടവുമായി മധ്യഭാഗത്തു യോജിക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതി ട്രെയിൻ നടത്തിപ്പിന്റെ തലത്തിൽ വിജയകരമാവാൻ സാധ്യമല്ല എന്നാണ് വിദഗ്ദ്ധാഭിപ്രായം. ഫോർട്ട് കൊച്ചി, തൃപ്പൂണിത്തുറ, എറണാകുളം എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ളവർക്ക് ഈ പദ്ധതി പ്രയോജനകരമാവാൻ സാധ്യത ഇല്ല.
2.	നിർദ്ദിഷ്ട പുല്ലേപ്പടി തമ്മനം റോഡിലൂടെ സീപ്പോർട്ട് എയർപോർട്ട് റോഡിലേക്ക്	ഈ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളോ മറ്റേതെങ്കിലും പുരോഗതിയോ നാളിതുവരെ ഉണ്ടായിട്ടില്ല.
3.	ആലിൻചുവട് നിന്ന് കാക്കനാട്ടേക്കു നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പുതിയ പാതയിലൂടെ	നിർദ്ദിഷ്ട റോഡു പദ്ധതി അതിന്റെ ആസൂത്രണ ഘട്ടത്തിൽ മാത്രമാണ്.
4.	നിലവിലുള്ള റോഡുകൾ വീതി കൂട്ടുകയും ഫ്ലൈഓവറുകൾ പണിയുകയും ചെയ്യുക.	മെട്രോ റെയിൽ പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ സാധിക്കപ്പെടുകയില്ല.
5.	നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി കടന്നു പോകുന്ന സിവിൽ ലൈൻ റോഡിന്റെ രണ്ട് വശങ്ങളിലുമായി തുല്യമായി ഭൂമി ഏറ്റെടുത്ത് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക.	റെയിൽ സുരക്ഷക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.

6.	നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ സ്റ്റേഷൻ പോയിന്റുകൾ നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ വീട്ടു വീഴ്ചകൾ ഉണ്ടാകണം.	ഗവൺമെന്റും റിക്വസിഷൻ അധികാരികളും ഇക്കാര്യം പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്.
----	--	--

1.5. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതം

ക്രമ നം.	ഉണ്ടാകാവുന്ന നഷ്ടം	എണ്ണം
1.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ നഷ്ടം	1
2.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ ഭാഗികമായ നഷ്ടം	1
3.	ഭൂമി നഷ്ടം	0.9398 ഹെ.
4.	കെട്ടിടങ്ങളുടെ നഷ്ടം	0
5.	ഭാഗികമായി കെട്ടിടം നഷ്ടപ്പെടുക	3
6.	ചുമയങ്ങളുടെ നഷ്ടം	11
7.	ചുമയങ്ങളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	5
8.	കച്ചവട നഷ്ടം	7
9.	മരങ്ങളുടെ നഷ്ടം	28
10.	പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ നഷ്ടം	3
11.	പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	6
12.	പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ/ വഴികളുടെ നഷ്ടം	6
13.	പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ/ വഴികളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	20
14.	ഇട റോഡുകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശന മാർഗ്ഗ നഷ്ടം	0
15.	കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ നഷ്ടം	0
16.	കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ ഭാഗികനഷ്ടം	0
17.	സാംസ്കാരിക വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	0
18.	സാംസ്കാരിക വസ്തുക്കളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	0
19.	സാമൂഹിക ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	4
20.	സർക്കാർ വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	4

കൊച്ചി മെട്രോ പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം കൂടുതൽ ആളുകളിലേക്കും പ്രദേശങ്ങളിലേക്കും എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം മുൻനിർത്തിയാണ്. ജെ.എൽ.എൻ സ്റ്റേഡിയത്തിൽ നിന്നും കാനാട് ഇൻഫോ പാർക്കിലേക്ക് കൊച്ചി മെട്രോയുടെ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. എറണാകുളം പട്ടണത്തിലെ ഏറ്റവും തിരക്കേറിയ സീപോർട്ട് എയർപോർട്ട് റോഡിലൂടെയുള്ള മെട്രോ ദീർഘിപ്പിക്കാൻ പദ്ധതി കേവലം 1 ഭവനത്തെ മാത്രമാണ് കൂടിയൊഴിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ 5 ഓളം വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾ ഭാഗികമായി പദ്ധതി ബാധിതമെന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഉടമസ്ഥതയോ ജോലിയോ നിർവഹിക്കുന്ന ആളുകളെ പദ്ധതി ബാധിതരുടെ ഗണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. പദ്ധതിയുടെ നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന തടസ്സങ്ങൾ ശബ്ദകോലാഹലങ്ങൾ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതമായി സൂചിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്ത് വർഷങ്ങളായി നിലനിൽക്കുന്ന വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നഷ്ടപ്പെടുന്ന ഉപഭോക്താക്കളും പ്രാദേശികമായ അംഗീകാരവും പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നിർണ്ണായകമാണ്. പാർക്കിംഗ് ഏരിയ പോലെയുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്ന വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പദ്ധതി മൂലം ഉണ്ടാവുന്ന പ്രത്യാഘാതം വിശദമായി കണക്കാക്കേണ്ടതാണ്. പദ്ധതി ബാധിതരിൽ ആരും തന്നെ സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കാവസ്ഥയിൽ ഇല്ല എന്നുള്ളത് പ്രത്യാഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതും, പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ശക്തി പകരുന്നതുമായ വസ്തുതയാണ്. കൂടാതെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളോടുള്ള ജനങ്ങളുടെയും, പദ്ധതി ബാധിതരുടെയും, ജന

പ്രതിനിധികളുടെയും പുരോഗമ കാഴ്ചപ്പാട് കൂട്ടായ പുനരധിവാസ പുനർവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുന്നതാണ്. പദ്ധതിയുടെ സമയ ബന്ധിതമായ പൂർത്തീകരണവും, പദ്ധതി നടത്തിപ്പിലെ ജനകീയ പങ്കാളിത്തവും പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കുറയ്ക്കാൻ സഹായകമാണ്. പദ്ധതി ബാധിതർ റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷൻ, ട്രസ്റ്റ് അസോസിയേഷൻ തുടങ്ങിയ സംഘടനാ സംവിധാനങ്ങളിൽ അംഗങ്ങളായി നിൽക്കുന്നതിനാൽ, കൂട്ടായ വിലപേശൽ ശേഷിയുള്ളവരും, ആയത്, പ്രത്യാഘാതത്തെ കുറയ്ക്കാൻ പദ്ധതി ബാധിതരെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതുമാണ്.

1.6. പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ നടപടികൾ

ക്രമ നം.	ഉണ്ടാകാവുന്ന നഷ്ടം	സമീപനം	സാധ്യമായ ലഘൂകരണ നടപടികൾ
1.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ നഷ്ടം	പുനരധിവാസം നഷ്ട പരിഹാരം	ഭൂമിയുടെയും കെട്ടിടത്തിന്റെയും നഷ്ട പരിഹാരം, കൂടാതെ പ്രത്യേക നഷ്ട പരിഹാര നടപടികൾ
2.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ ഭാഗികമായ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം ഓരോ കേസുകളിലും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം പുനർവാസ നടപടികൾ ഉദാ:മുനിസിപ്പൽ നിയമങ്ങളിൽ ഇളവ്,
3.	ഭൂമി നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
4.	കെട്ടിടങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം പൂർണ്ണമായി കെട്ടിടം നഷ്ടപ്പെടുന്നവരും പുനർ നിർമ്മിക്കാൻ ഭൂമി ഇല്ലാത്തവരുമായവർക്ക് വേണ്ടി പ്രത്യേക പുനർവാസ നടപടികൾ
5.	ഭാഗികമായി കെട്ടിടം നഷ്ടപ്പെടുക	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം. ഓരോകേസുകളിലും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം പുനർവാസ നടപടികൾ ഉദാ:മുനിസിപ്പൽ നിയമങ്ങളിൽ ഇളവ്,
6.	ചുമയങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
7.	ചുമയങ്ങളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
8.	കുഴപ്പം നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	പുനരധിവാസം - കൂട്ടായ പുനരധിവാസ നടപടികൾ
9.	ജോലി നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം പുനരധിവാസവും പുനർവാസവും	പുനരധിവാസവും പുനർവാസവും
10.	മരങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം നിയന്ത്രണം	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം നൽകുകയും നഷ്ടപ്പെടുന്നതിന് തുല്യ എണ്ണം മരങ്ങൾ സർക്കാർ ഭൂമിയിലോ, സ്വകാര്യ

			ഭൂമിയിലോ നട്ടു വളർത്താൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
11	പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
12.	പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ/ വഴികളുടെ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക.
13.	ഇട റോഡുകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശന മാർഗ്ഗ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക.
14.	കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം
15.	അവശ്യ സൗകര്യങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക.
16	സാമൂഹിക ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	പുനർവാസം	പുനർവാസം
17	സർക്കാർ വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	പുനർവാസം	പുനർവാസം
18.	പ്രയോജനകരമല്ലാത്ത തുണ്ടു ഭൂമികളുടെ രൂപപ്പെടൽ	നിയന്ത്രണം	ഏറ്റെടുക്കൽ ഭൂമിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക.
19.	ജീവിതോന്മാധികളുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
20.	പദ്ധതി ബാധിതരെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടി ക്രമങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക.	നിയന്ത്രണം	നടപടിക്രമങ്ങളിൽ പദ്ധതി ബാധിതരുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്തുക
21.	പരാതി പരിഹാരം	നിയന്ത്രണം	പ്രവർത്തന നിരതമായ പരാതി പരിഹാര സമിതി പഞ്ചായത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുക.
22.	ഏറ്റെടുത്തതിന് ശേഷമുള്ള ഭൂമിയുടെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമമായ ഉപയോഗം	നിയന്ത്രണം	ഇളവുകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും നഷ്ട പരിഹാര രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക

1.7. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ

സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന ആരെയും പദ്ധതി ബാധിയ്ക്കുന്നില്ല എന്നുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ പദ്ധതിമൂലമുള്ള സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തെ ലഘുവായത് എന്ന ഗണത്തിൽപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ഉദ്ദേശം 5 കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യം വരുന്ന കാക്കനാട് വില്ലേജിലെ പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് 2 കുടുംബങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഒഴിയേണ്ടതോ ബാധിയ്ക്കുന്നതോ ആയി കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഈ കുടുംബങ്ങൾക്ക് മതിയായ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസവും ഉറപ്പ് വരുത്തിയാൽ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതത്തെ വീണ്ടും കുറയ്ക്കാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ജെ.എൽ.എൻ. സ്റ്റേഡിയം മുതൽ ഇൻഫോപാർക്ക്, കാക്കനാട് വരെയുള്ള കൊച്ചി മെട്രോയിൽ പദ്ധതിയുടെ ദീർഘിപ്പിയ്ക്കലിന്റെ മുന്നൊരുക്കമായി പാലാരിവട്ടം മുതൽ ഇൻഫോ പാർക്ക് കാക്കനാട് വരെ റോഡ് വീതികൂട്ടൽ പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി മൊത്തമായി ഏറ്റെടുക്കുന്നത് 2.8602 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ്. അതിൽ 0.9398 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ്. കാക്കനാട് വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. ഉദ്ദേശം 34 ഓളം ഭൂവുടമകളെ പദ്ധതി ബാധിക്കുന്നതായി കണക്കാക്കുന്നു. കൂടാതെ 10 ഓളം പുറമ്പോക്ക് കച്ചവടക്കാർ 4 വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയും പദ്ധതി ബാധിതമാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട കൊച്ചി മെട്രോ ദീർഘിപ്പിയ്ക്കൽ പദ്ധതിയുടെ കാക്കനാട് വില്ലേജിലെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യാഘാതം 21 കടകളുടേയും മൂന്ന്

വീടുകളുടെയും ഇപ്പോഴുള്ള പ്രവേശനമാർഗ്ഗങ്ങളെ പദ്ധതി തടസ്സപ്പെടുത്താൻ സാധ്യതയുണ്ട് എന്നുള്ളതാണ്. സീപോർട്ട് - എയർപോർട്ട് റോഡിന്റെ കാക്കനാട് സിവിൽ സ്റ്റേഷൻ ജംഗ്ഷൻ മുതൽ ഇൻഫോപാർക്കിന്റെ ആദ്യപ്രവേശന കവാടം വരെയുള്ള ഭാഗത്ത് ഭൂരിഭാഗം സ്ഥലത്തും വലത് വശത്തായി ഒരു സമാന്തരപാത കടന്നുപോകുന്നുണ്ട്. പല സ്ഥലങ്ങളിലും പ്രസ്തുത സമാന്തരപാത 6 മുതൽ 15 അടിവരെ സീപോർട്ട് - എയർപോർട്ട് റോഡിൽ നിന്നും, ലെവൽ താഴ്ന്ന് ആണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. ഈ സമാന്തരപാതയുടെ വശങ്ങളിലാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങളും ഭവനങ്ങളും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. 99% സർക്കാർ ഭൂമിയായ ഈ സമാന്തരപാത പൂർണ്ണമായും പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നതായി കാണുന്നു. ഇപ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുകയും, സീപോർട്ട് - എയർപോർട്ട് റോഡിന്റെ ലെവലിലേക്ക് ഉയർത്തുകയും ചെയ്താൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും, വീടുകൾക്കും അവരുടെ ഇപ്പോഴത്തെ പ്രവേശനമാർഗ്ഗങ്ങൾ തടസ്സപ്പെടാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. പദ്ധതി രൂപരേഖ തയ്യാർചെയ്യുമ്പോൾ തന്നെ ആയതിൽ പ്രവേശനമാർഗ്ഗങ്ങൾ പുനസ്ഥാപിക്കാനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് പദ്ധതിമൂലമുള്ള സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതം വളരെയധികം കുറയ്ക്കാൻ സഹായകമാവും. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ തന്നെ പൊതുജനങ്ങൾക്കും, പദ്ധതി ബാധിതർക്കും ബോധ്യപ്പെടുത്തി നൽകുന്നത് ഓരോരുത്തർക്കും അവരവർക്ക് ആവശ്യമായ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാനും രൂപപ്പെടുത്താനും സഹായിക്കും.

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തെ 80% പുറമ്പോക്കു കച്ചവടക്കാരും, വർഷങ്ങളായി കച്ചവടം ചെയ്ത് ഉപജീവനം കഴിച്ചുവരുന്നവരാണ്. അവർക്ക് അവരുടെ സാധനസാമഗ്രികൾ മാറ്റുന്നതിനും പുനരധിവാസത്തിനും ആവശ്യമായ സഹായങ്ങൾ ചെയ്ത് നൽകുന്നത് പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിന് സഹായമാണ്. പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ വാടകയ്ക്ക് പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്. ഈ വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾ പുനരുദ്ധരിച്ച് നിലനിർത്തേണ്ടത് ഉടമസ്ഥരാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഈ വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ ഒഴിപ്പിക്കേണ്ടി വരുമോ എന്ന് പദ്ധതിയുടെ ഈ ഘട്ടത്തിൽ തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ സാധ്യമല്ല. എന്നാൽ ഒഴിപ്പിയ്ക്കേണ്ടി വന്നാൽ അവർക്ക് ആവശ്യമായ പുനരധിവാസവും നഷ്ടപരിഹാരവും രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

നിർദ്ദിഷ്ട റോഡ് വീതികൂട്ടൽ പദ്ധതി സീപോർട്ട് - എയർപോർട്ട് റോഡിലൂടെയുള്ള ഗതാഗതം സുഗമമാക്കുകയും യാത്രാസമയം ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. ആയത് ഇപ്പോൾ തന്നെ വലിയ രീതിയിൽ വികസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ വികസനത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തും.

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി ഗവൺമെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങളായ ലീഗൽ മെട്രോളജി റീജണൽ റിസർച്ച് ലാബ്, മീഡിയ അക്കാഡമി, കുട്ടികളുടെ പുനരധിവാസകേന്ദ്രം, ആകാശവാണി റേഡിയോസ്റ്റേഷൻ തുടങ്ങിയവയെ ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ പദ്ധതിയുടെ മുന്നൊരുക്ക രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുന്നത് പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിന് വളരെയധികം സഹായകമാണ്.

ആരോഗ്യരംഗത്ത് യാതൊരുവിധ വിപരീതഫലങ്ങളും പദ്ധതി നൽകുന്നതായി കാണുന്നില്ല. മറിച്ച് പരിസ്ഥിതി, ആരോഗ്യരംഗത്ത് പല നല്ല ഫലങ്ങളും പദ്ധതി പ്രദാനം ചെയ്യും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാം. പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ വ്യാപാരി - വ്യവസായികളും, പ്രദേശവാസികളും, ഒരു പരിധിവരെ സംഘടിതരും പദ്ധതിയെ സംബന്ധമായി സാമാന്യധാരണ ഉള്ളവരുമാണ്. ആയതുകൊണ്ട് തന്നെ വ്യാപാരി വ്യവസായികളുടെ സംഘടനകൾ, റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾ എന്നിവയുമായി കൂടി ആലോചിച്ച് പുനരധിവാസരൂപരേഖകൾ തയ്യാർ ചെയ്യുന്നത് സുഗമമായ പുനസ്ഥാപനം ഉറപ്പ് വരുത്തും.

പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതവും നേട്ടങ്ങളും വിശദമായി വിശകലനം ചെയ്യുകയും, വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പദ്ധതിയുടെ പൊതുപ്രയോജനം, പദ്ധതി സംബന്ധമായ സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തെ കണക്കാക്കുമ്പോൾ വളരെ ഉയർന്ന നിലവാരം പുലർത്തുന്നു എന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ആയതിനാൽ ടി മെട്രോ റെയിൽ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള മുൻനോക്കു പദ്ധതിയായ ജെ.എൽ.എൻ. സ്റ്റേഡിയം മുതൽ ഇൻഫോ പാർക്ക് കാനാട് വരെയുള്ള റോഡിന്റെ വീതി കൂട്ടൽ പദ്ധതി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ട പരിഹാരത്തിനും, പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമവും ചട്ടങ്ങളും പ്രകാരം പൊതു ആവശ്യമായി കണക്കാക്കാവുന്നതും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടിക്രമങ്ങളുമായി മുൻപോട്ട് പോകാവുന്നതുമാണ്.

അദ്ധ്യായം 2
പദ്ധതി വിശദീകരണം

2.1. പശ്ചാത്തലവും ഭരണ നിർവ്വഹണ ഏജൻസികളുടെ വിശദാംശങ്ങളും

മാറ്റം എന്നു പറയുന്നത് പ്രകൃതി നിയമാണ്. അത് ഊർജ്ജസ്വലമായ ജീവിതത്തിന് അത്യാവശ്യവുമാണ്. ആസൂത്രണത്തോടുകൂടിയുള്ള മാറ്റങ്ങളെയാണ് വികസനം എന്ന പദം കൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഓരോ മാറ്റവും പുരോഗമനപരവും നിഷേധാത്മകവുമായ ഫലങ്ങൾക്ക് നിദാനമാകാറുണ്ട്. ചില വികസന പദ്ധതികൾ ഏതാനും ആളുകളുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥയേയും ജീവനോപാധിയേയും ഇല്ലാതാക്കുകയും വളരെ ദുരന്തേക്ക് അവരുടെ ജീവിതം മാറ്റപ്പെടേണ്ടതായ ഒരു അവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ പ്രസ്തുത പദ്ധതി ചിലപ്പോൾ തൊഴിലവസരങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിക്കൊണ്ട് ഇനോപകാര പ്രദമായ സേവനങ്ങൾകൊണ്ടും അനേകർക്ക് പ്രയോജനകരമായിത്തീരും. അതായത് ഏത് വികസന സംരേഖയും നന്മകൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം, ദോഷകരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കാറുണ്ട്. ശരിയായ വികസന പദ്ധതി എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ദോഷകരമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളെ സാധ്യമാകുവോളം ലഘൂകരിച്ച് പുരോഗമനപരമായ വികസന സാധ്യതകളെ പൂർണ്ണമായും നേടിയെടുക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. കൊച്ചി പട്ടണം കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം ഒരു വ്യവസായ കേന്ദ്രീകൃത സ്ഥലമാണ്. കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക തലസ്ഥാനമെന്ന് കൊച്ചി അറിയപ്പെടാൻ കാരണവും ഇത് തന്നെയാണ്. ഇൻഫോപാർക്ക് അന്താരാഷ്ട്ര ടെർമിനൽ കണ്ടെയ്നർ, പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖല, അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളം എന്നിവയെല്ലാം കൊച്ചിയുടെ പ്രാധാന്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. കേരളത്തിന്റെ ജി.ഡി.പി.യുടെ 15% നൽകുന്ന എറണാകുളം ജില്ല ഹൈക്കോർട്ട് സ്റ്റോക്ക് എക്സേഞ്ച്, ഷിപ്പിംഗ് റിപ്പബ്ലിക്, സ്പൈസസ് ബോർഡ് എന്നിവയുടെ ആസ്ഥാനമാണ്. കഴിഞ്ഞ പത്ത് വർഷത്തിനിടയിൽ വിനോദ സഞ്ചാരികളുടെ എണ്ണത്തിനും, മറ്റ് ജില്ലകളെക്കാൾ എറണാകുളം നേട്ടം കൈവരിക്കുന്നുണ്ട്. 1% ജനസംഖ്യ വളർച്ച രേഖപ്പെടുത്തുന്ന കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനും രണ്ട് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും (ആലുവ, തൃക്കാക്കര) ചേരുന്ന പ്രദേശമാണ് കൊച്ചി പട്ടണപ്രദേശമായി കണക്കാക്കുന്നത്. പട്ടണവാസികളുടെ എണ്ണത്തിൽ കേരളത്തിലെ ജില്ലകളിൽ ഒന്നാംസ്ഥാനം എറണാകുളത്തിനാണ്.

സുഗമവും സുരക്ഷിതവുമായ ഗതാഗതസംവിധാനം ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ സുസ്ഥിര വികസനത്തിന് അത്യാവശ്യമാണ്. പട്ടണ ജനസംഖ്യയുടെ അനിയന്ത്രിതമായ വളർച്ച ഇന്ത്യയിലെ പല പട്ടണങ്ങളിലും ഗതാഗതകുരുക്ക് രൂപപ്പെടാൻ കാരണമായിട്ടുണ്ട്. പെരുകുന്ന വാഹനങ്ങളും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ അഭാവവും ഈ പ്രശ്നത്തെ കൂടുതൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ലക്ഷ്യസ്ഥാനങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരാനുള്ള താമസം ഇന്ധന നഷ്ടം, ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഗതാഗതകുരുക്ക് രാജ്യത്തിന്റെ വികസനത്തെ ഒരു പരിധിവരെ പിന്നോട്ടടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആയതുകൊണ്ട്തന്നെ സുരക്ഷിതവും സുഗമവുമായ ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് പ്രദാനം ചെയ്യാൻ എല്ലാ ഗവൺമെന്റുകളും ശ്രമം നടത്തുന്നു. നിലവിലുള്ള റോഡുകളുടെ വീതികൂട്ടൽ മാത്രം കൊണ്ട് ഈ പ്രശ്നത്തിനു ശ്യാശ്യാ പരിഹാരം സാധ്യമല്ല. മെട്രോ റെയിൽ, മോണോ റെയിൽ, ഇലഗതാഗതം എന്നിവയുടെ നടപ്പിലാക്കലും വികസനവും ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങളുടെ നവീകരണത്തിനു അത്യാവശ്യമാണ്. കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത് കൊച്ചി നഗരത്തിലെ ഗതാഗതകുരുക്ക് ഒരു പരിധിവരെ പരിഹരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. പ്രസ്തുതലക്ഷ്യം നേടിയെടുക്കുന്നതിൽ കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ഒന്നാംഘട്ടം വലിയനേട്ടം കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ പദ്ധതിയുടെ നേട്ടം കൂടുതൽ ആളുകളിലേക്ക് എത്തിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി രണ്ടാംഘട്ടംകൊണ്ട് ലക്ഷ്യംവയ്ക്കുന്നത്. ജെ.എൽ. എൻ സ്റ്റേഡിയത്തിൽ നിന്നും കാക്കനാട് ഇൻഫോപാർക്കിലേക്കു മെട്രോ റെയിൽപദ്ധതിയുടെ ദീർഘിപ്പിക്കലിന് മുന്നോടിയായി പാലാരിവട്ടം മുതൽ കാക്കനാട് വരെയുള്ള സിവിൽലൈൻ റോഡും സിവിൽലൈൻ ഇംക്ലൻ മുതൽ കാക്കനാട് വരെയുള്ള സീപോർട്ട് എയർപോർട്ട് റോഡും വീതികൂട്ടുന്ന നടപടി ഗവൺമെന്റ് ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. പദ്ധതി നിർവ്വഹണം വേഗത്തിലാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ്. പൊതുതാൽപ്പര്യ പദ്ധതിയുടെ ഗണത്തിൽപ്പെടുത്തി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ

ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനുമുള്ള നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്താൻ നിശ്ചയിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്.

2.1.1. - റിക്വസിഷൻ അധികാരി

2.1.1. (എ). - കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ലിമിറ്റഡ് (കെ.എം.ആർ.എൽ)

കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ സംയുക്ത സംരമായി നടപ്പിലാക്കപ്പെട്ട കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനുവേണ്ടി സംസ്ഥാന സർക്കാർ രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന സ്ഥാപനമാണ് കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽവേ. ആലുവായ്ക്കും തൃപ്പൂണിത്തുറ പേട്ട ജംക്ഷനും ഇടയിലായി ഇരുപത്തഞ്ച് കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യമുള്ള 22 സ്റ്റേഷനോടുകൂടിയ കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ഒന്നാംഘട്ട പദ്ധതി അതിന്റെ പൂർത്തീകരണത്തിലേക്ക് എത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. മഹാരാജാസ് കോളേജ് ഗ്രൗണ്ട് മുതൽ ആലുവ വരെ മെട്രോ റെയിൽ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഒന്നാംഘട്ട പദ്ധതിയുടെ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതിയായ ജവഹർലാൽ നെഹ്റു സ്റ്റേഡിയം മുതൽ ഇൻഫോപാർക്ക് കാക്കനാട് വരെയുള്ള മെട്രോ റെയിൽ പദ്ധതിയുടെ മുന്നൊരുക്കം എന്നുള്ള നിലയിലാണ് പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിന് വിധേയമാക്കുന്ന പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. 2015 മെയ് 15 ന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ അനുവാദം കൊടുത്ത പദ്ധതി 2018 ൽ നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കാൻ സാധിക്കും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

2.1.2. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ - കാര്യ നിർവ്വഹണ വിഭാഗം

സെപ്ഷ്യൽ തഹസീൽദാർ (ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ കൊച്ചി മെട്രോ) ഒന്നും രണ്ടും ആണ് പദ്ധതിയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ സംബന്ധമായ രേഖകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതും ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടിക്രമങ്ങൾ നടത്തുന്നതും. പദ്ധതി സംബന്ധമായ അതിർത്തികല്ലുകൾ പാലാരിവട്ടം മുതൽ ഇൻഫോപാർക്കുവരെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഡപ്യൂട്ടി കളക്ടർ, കൊച്ചി മെട്രോ, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ ആണ് പദ്ധതിയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിലെ മേൽനോട്ട അധികാരി.

2.2. പദ്ധതിയുടെ പൊതു ആവശ്യ പ്രസക്തി

സംസ്ഥാന സർക്കാർ പൊതു ആവശ്യ പദ്ധതിയായി കണക്കാക്കി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിലെ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമത്തിൽപ്പെടുത്തി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടിക്രമങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാനാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. ആയതിന്റെ ഭാഗമായി പ്രാഥമിക നടപടിക്രമമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിന് പദ്ധതി വിധേയമാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. സർക്കാരിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ മെട്രോ റെയിൽ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതികൊണ്ട് ലക്ഷ്യം വയക്കുന്നത് പ്രധാനമായും രണ്ട് കാര്യങ്ങൾ ആണ്. കൊച്ചി പട്ടണത്തിന്റെ ഏറ്റവും പരമപ്രധാനമായ പ്രദേശമായ കാക്കനാട്ടേക്ക് മെട്രോ റെയിൽ പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം എത്തിക്കുക എന്നുള്ളതും സിവിൽലൈൻ റോഡ്, എയർപോർട്ട് റോഡ് എന്നീ റോഡുകളിലെ ഗതാഗതക്കുരുക്ക് അവസാനിപ്പിക്കുക എന്നുള്ളതുമാണ്. ഇതുകൊണ്ട് തന്നെ അപകടങ്ങളുടെ നിരക്ക് വായുമലിനീകരണം എന്നിവ കുറയ്ക്കാനും.

2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്വഭാവം, ഘടന, പ്രദേശം, ലക്ഷ്യം, ചിലവ്, പ്രാപ്തി, നഷ്ടം എന്നിവ

ക്രമ നം.	ഉണ്ടാകാവുന്ന നഷ്ടം	എണ്ണം
1.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ നഷ്ടം	1
2.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ ഭാഗികമായ നഷ്ടം	1
3.	ഭൂമി നഷ്ടം	0.9398 ഹെ.

4	കെട്ടിടങ്ങളുടെ നഷ്ടം	0
5.	ഭാഗികമായി കെട്ടിടം നഷ്ടപ്പെടുക	3
6.	ചുമയങ്ങളുടെ നഷ്ടം	11
7.	ചുമയങ്ങളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	5
8	കച്ചവട നഷ്ടം	7
9.	മരങ്ങളുടെ നഷ്ടം	28
10	പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ നഷ്ടം	3
11	പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	6
12.	പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ/ വഴികളുടെ നഷ്ടം	6
13	പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ/ വഴികളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	20
14.	ഇട റോഡുകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശന മാർഗ്ഗ നഷ്ടം	0
15.	കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ നഷ്ടം	0
16	കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ ഭാഗികനഷ്ടം	0
17	സാംസ്കാരിക വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	0
18	സാംസ്കാരിക വസ്തുക്കളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	0
19	സാമൂഹിക ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	4
20	സർക്കാർ വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	4

2.3.1. പദ്ധതി പ്രദേശം

ഉദ്ദേശം 0.9398 ഹെക്ടർ (2.3213 ഏക്കർ) ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. 2 താമസ സ്ഥലങ്ങളെയും 34 ഭൂവുടമകളുടെ 39 ഓളം ഭൂമിയും പദ്ധതി ബാധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കുന്ന മുഴുവൻ ഭൂമിയും വാണിജ്യ പ്രാധാന്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ്. പൂർണ്ണമായും കൃഷി ഭൂമിയായ ഒരു സ്ഥലവും പദ്ധതി ബാധിതമെന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല.

കൊച്ചി മെട്രോ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി രണ്ടാം ഘട്ടം ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത് പാലാരിവട്ടത്തു നിന്നും കാക്കനാട് ഇൻഫോപാർക്ക് വരെ ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന മെട്രോ റെയിലും കടന്നു പോകുന്ന പാതയുടെ വീതി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ആണ്. സിവിൽ ലൈൻ റോഡ് എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നതും പാർശ്വങ്ങളിൽ വലിയ ജനസാന്ദ്രതയുള്ളതുമായ റോഡിലൂടെയാണ് മെട്രോ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടത്. എറണാകുളം നോർത്ത് റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിൽ നിന്നും 3 കിലോമീറ്ററും അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളത്തിൽ നിന്നും 23 കിലോമീറ്ററും മാറി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശത്തു കൂടെ എൻ.എച്ച് 47 നും ഇടപ്പള്ളി അരുർ ബൈപ്പാസും കടന്നുപോകുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശം പൂർണ്ണമായും വ്യാപക പ്രാധാന്യമുള്ള ഭൂമിയായി കണക്കാക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്. എല്ലാ മതവിഭാഗങ്ങളിലും പെട്ട മധ്യവർഗ്ഗ ജന വിഭാഗങ്ങളും ആണ് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് പ്രധാനമായും അധിവസിക്കുന്നത്.

2.4. പദ്ധതിനിർവ്വഹണ ഘട്ടം

പദ്ധതി സംബന്ധമായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കുകയും ഭൂമിയുടെ രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കുകയും അതിർത്തികല്ലുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

2.5. പദ്ധതി രൂപരേഖയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ

ബാധകമല്ല

2.6. പദ്ധതിക്ക് സഹായകരമായ മറ്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത

ബാധകമല്ല

2.7. ആവശ്യമായ തൊഴിലാളികളുടെ (സ്ഥിരം/ താൽക്കാലികം) ആവശ്യകത ബാധകമല്ല

2.8. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനമോ, പരിസ്ഥിതി ആഘാത പഠനമോ മറ്റ് സാധ്യതാ പഠനങ്ങളോ നടത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ വിവരങ്ങൾ ബാധകമല്ല

2.9. പദ്ധതിയെ ബാധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

ക്രമ നം.	നിയമവും നയങ്ങളും	ബാധിക്കുന്ന മേഖല
1.	ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമവും ചട്ടങ്ങളും	പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണം
2.	ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമം 1893 ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമം (കേരളാ ചട്ടങ്ങൾ 1990) ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമം 1961 ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമം ചട്ടങ്ങൾ ഗവൺമെന്റിന്റെ പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന നയം	ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പുനരധിവാസവും പുനസ്ഥാപനവും

അദ്ധ്യായം 3

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം - സമീപനവും രീതി ശാസ്ത്രവും

3.1. പശ്ചാത്തലം

ജി.ഒ.പി നം. 25/2018/ആർ.ഡി. തീയതി 19/05/2018 പ്രകാരം കേരള സർക്കാർ സാജു.വി.ഇട്ടി, എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ കേരളാ വി.എച്ച്.എസ്സ് നേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിനെയും പാലാരിവട്ടത്തു നിന്നും ക്യാമ്പ് ഇൻഫോപാർക്ക് വരെ ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന മെട്രോ റെയിലും കടന്നു പോകുന്ന പാതയുടെ വീതി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനുള്ള യൂണിറ്റ് ആയി ഗവൺമെന്റ് ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത യൂണിറ്റ് രൂപപ്പെടുത്തി 2018 ജൂൺ മാസം മുതൽ 2018 ആഗസ്റ്റ് മാസം വരെ പഠനം നടത്തി റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയായിരുന്നു.

3.2. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠന യൂണിറ്റ് കീഴിന്റെ ഘടനയും വിവരങ്ങളും

ക്രമ നം.	പേര്, മേൽവിലാസം	കീഴിലെ സ്ഥാനം	പ്രവർത്തന പരിചയവും മറ്റ് വിവരങ്ങളും
1.	സാജു. വി.ഇട്ടി	റ്റിം ലീഡർ	25 വർഷം സാമൂഹിക സേവന മേഖലയിൽ ഉള്ള പ്രവർത്തന പരിചയം. പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന പ്രവർത്തനങ്ങളിലും സാമൂഹിക വിവരശേഖരണത്തിലും ഗവേഷണത്തിലും ഉള്ള പ്രവർത്തി പരിചയം.
2.	രാകേഷ് ആർ. നായർ	പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന വിഭാഗം സാമൂഹിക വിവര ശേഖകൻ	10 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
3.	സ്മിത ആർ	പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന വിഭാഗം സാമൂഹിക വിവര ശേഖക	15 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
4.	എം.ഇബ്രാഹിംകുട്ടി	സാമൂഹിക ശാസ്ത്രജ്ഞൻ	Rtd ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ സോഷ്യൽ വെൽഫെയർ ബോർഡ് 35 വർഷത്തെ പ്രവർത്തി പരിചയം
5.	ഷീബ ജോൺസൻ	ഡേറ്റ അനലൈസർ & വിവര ക്രോഡീകരണം	25 വർഷത്തെ പ്രവർത്തി പരിചയം
6.	എൻ.വിജയകുമാര പിള്ള	ഉപദേശകൻ- ദുരി ഏറ്റെടുക്കൽ	Rtd റവന്യൂ ഇൻസ്പെക്ടർ
7.	ഒ.സി.ചാണ്ടി	ഉപദേശകൻ- ദുരി ഏറ്റെടുക്കൽ	Rtd വില്ലേജ് ഓഫീസർ

3.3. പഠന സമീപനം

ഉദ്ദേശം 0.9398 ഹെക്ടർ (2.3213 ഏക്കർ) ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. 2 താമസ സ്ഥലങ്ങളെയും 34 ഭൂവുടമകളുടെ 39 ഓളം ഭൂമിയും പദ്ധതി ബാധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. പഠനത്തിന്റെ

ഭാഗമായി പ്രധാനപ്പെട്ട പദ്ധതി പങ്കാളികളെ സാമൂഹിക വിശകലനത്തിലൂടെ കണ്ടെത്തുകയും അവരുമായി ആശയ വിനിമയ സംവിധാനം രൂപപ്പെടുത്തുകയും പഠനത്തിന് അവരുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്തുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന് വില്ലേജ് ഓഫീസുകൾ, സെപ്ഷ്യൽ തഹസിൽദാർ ഓഫീസുകൾ, താലൂക്ക് ഓഫീസ്, പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റി ഓഫീസുകൾ, കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ലിമിറ്റഡ് (കെ.എം.ആർ.എൽ) ഓഫീസ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരശേഖരണത്തിനായി ഒരു ചോദ്യാവലി തയ്യാറാക്കുകയും ഉണ്ടായി. തയ്യാറാക്കിയ ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് ഓരോ പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബത്തെയും സന്ദർശിച്ച് സാമൂഹിക - സാമ്പത്തിക- സാംസ്കാരിക വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ആയത് ക്രോഡീകരിച്ച് വിശകലനം നടത്തുകയും ഉണ്ടായി. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠന യൂണിറ്റ് പദ്ധതി ബാധിതരുടെ കൂട്ടായ ചർച്ചകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും അഭിപ്രായങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ഉണ്ടായി. ഇതിനെ തുടർന്ന് 2018 ആഗസ്റ്റ് 10 നു പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് നടത്തുകയും അഭിപ്രായങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തു. പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് വേണ്ടി ആവശ്യമായ വ്യക്തിഗത പഠനങ്ങൾ നടത്തുകയും വിവരശേഖരണം ലക്ഷ്യമിട്ട് പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങളിലൂടെ യാത്രകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ഉണ്ടായി. ജനപ്രതിനിധികളുമായി ഒറ്റയ്ക്കും കൂട്ടായും കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തുകയും അഭിപ്രായങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

3.4. പദ്ധതിയുടെ രീതി ശാസ്ത്രവും നടപ്പിലാക്കിയ മാർഗ്ഗങ്ങളും

പദ്ധതി സംബന്ധമായി ലഭ്യമായ എല്ലാ രേഖകളും വിവിധ ഓഫീസുകളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുകയും പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങളിൽ നിരന്തരം സന്ദർശിക്കുകയും വിവിധ വ്യക്തികളുമായി കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തുകയും ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദ്ധതി ബാധിതരെ കണ്ടെത്തുകയും അവരുമായി നേർക്കുനേർ സംസാരിച്ച് മുൻ തയ്യാറാക്കിയ ചോദ്യാവലിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവര ശേഖരണം നടത്തുകയും ഉണ്ടായി. ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വീണ്ടും പദ്ധതി ബാധിതരുമായി കൂടിയാലോചനകൾ നടത്തി സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയും തോതും വിവിധ ഗവേഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വിശകലനം ചെയ്യുകയാണ് ഉണ്ടായത്. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിവരശേഖരണത്തിന്റെയും പഠനത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഡ്രാഫ്റ്റ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുകയും ആയത് 2018 ആഗസ്റ്റ് മാസം 10-ാം തീയതി നടന്ന പബ്ലിക് ഹിയറിംഗിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത പബ്ലിക് ഹിയറിംഗിൽ പദ്ധതി ബാധിതർ ഉയർത്തിയ നിർദ്ദേശങ്ങളും ചർച്ചകളും ഉൾപ്പെടുത്തി 2018 ആഗസ്റ്റ് 13-ാം തീയതി സാമൂഹിക ആഘാത പഠന റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

3.5. വിവര ശേഖരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ

1. സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ (എൽ.എ മെട്രോ)
2. കൊച്ചിൻ കോർപ്പറേഷൻ
3. തൃക്കാക്കര മുനിസിപ്പാലിറ്റി
4. വില്ലേജ് ഓഫീസ്- ഇടപ്പള്ളി സൗത്ത്, വാഴക്കാല, കാക്കനാട്
5. താലൂക്ക് ഓഫീസ്, കണയന്നൂർ
6. കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ലിമിറ്റഡ് (കെ.എം.ആർ.എൽ)
7. പദ്ധതി ബാധിതരായ കുടുംബങ്ങളും ഭൂഉടമകളും
8. ജന പ്രതിനിധികൾ

3.6. നടപടികളും സമയക്രമങ്ങളും

- 19/05/2018 - സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠന സംബന്ധമായ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു.
- 01/06/2018 - 04/06/2018 - സെക്കന്ററി വിവര ശേഖരണം
- 04/06/2018 - 15/06/2018 - പദ്ധതി പങ്കാളികളെ / താൽപ്പര്യമുള്ളവരെ കണ്ടെത്തൽ

05/06/2018 -30/06/2018 - സാമൂഹിക സർവ്വേ
 28/06/2018 -30/06/2018 പദ്ധതി ബാധിതരുടെ യോഗം
 01/ 07/2018 & 02/ 07/2018 - 'ട്രാൻസിറ്റ്' വോക്ക്. ഒബ്സർവേഷണൽ സ്റ്റഡി, വ്യക്തിഗത പഠനങ്ങൾ
 19/07/2018 - ഡ്രാഫ്റ്റ് റിപ്പോർട്ട്
 10/08/2018 - പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ്
 13/08/2018 - ഫൈനൽ റിപ്പോർട്ട്

3.7. 28/06/2018-30/06/2018 ലെ പദ്ധതി ബാധിതരുമായുള്ള കുടിക്കാഴ്ചയിൽ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട പ്രധാന അഭിപ്രായങ്ങൾ

- 1) സമയബന്ധിതമായ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ഉണ്ടായാൽ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതം കുറക്കാൻ സാധിക്കും.
- 2) നിലവിലുള്ള പ്രവേശനമാർഗ്ഗങ്ങൾ പദ്ധതി നടപ്പാക്കൽ സമയത്തും പൂർത്തീകരണത്തിനു ശേഷവും നിലനിർത്തി നൽകണം.
- 3) പദ്ധതിമൂലം നഷ്ടപ്പെടുന്ന എല്ലാ പൊതുജനോപകാരപ്രദമായ വസ്തുക്കളും പ്രത്യേകിച്ച് കാത്തിരിപ്പുകേന്ദ്രങ്ങൾ ടാക്സി സ്റ്റാൻഡുകൾ എന്നിവ അതാതുസ്ഥലങ്ങളിൽ പുന:സ്ഥാപിക്കണം.
- 4) വസ്തുക്കൾക്കും ചുമയങ്ങൾക്കും ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകണം.
- 5) പദ്ധതി സംബന്ധമായ കൃത്യമായ വിവരങ്ങൾ യഥാസമയം ജനങ്ങളെ അറിയിക്കാൻ സംവിധാനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കണം.
- 6) പദ്ധതിമൂലം കുടിയൊഴിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വ്യാപാര വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ പുനസ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കുടിയാലോചനകൾ നടത്തുകയും കൂട്ടായ പുനരധിവാസം സാധ്യമാകുന്നിടത്തല്ലാം നടപ്പാക്കുകയും വേണം.
- 7) പദ്ധതിയുടെ അലൈൻമെന്റ് സാധ്യമെങ്കിൽ പുന:പരിശോധിക്കുകയും കെട്ടിടങ്ങളുടെയും വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും നാശനഷ്ടം പരമാവധി കുറയ്ക്കുവാൻ സഹായകരമായ വിധം വേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുകയും ചെയ്യണം.
- 8) മെട്രോ സ്റ്റേഷനുകൾക്കുവേണ്ടി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ കുറഞ്ഞ നാശനഷ്ടം ഉള്ള സ്ഥലങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം.
- 9) പുനരധിവാസവും പുനസ്ഥാപനവും ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടെ നടത്തുകയും ആയതു സംബന്ധമായി ശരിയായവിവരങ്ങൾ യഥാസമയം പൊതുജനങ്ങളെ അറിയിക്കുകയും വേണം.

3.8. പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ്

പൊതു അഭിപ്രായ സ്വീകരണം - കാക്കനാട്
 10-08-2018 ൽ ചെമ്പ് മൂക്ക് സെന്റ് മൈക്കിൾസ് സ്കൂൾ ഹാളിൽ വച്ച് നടന്ന കാക്കനാട് വില്ലേജിന്റെ പൊതു അഭിപ്രായ സ്വീകരണത്തിൽ (ഫോറം- 5, റൂൾ 14 (1), ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ട പരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമവും ചട്ടങ്ങളും 2013) പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിച്ച പ്രധാന കാര്യങ്ങൾ

ക്രമ നം.	അഭിപ്രായങ്ങൾ	വിശദീകരണം
1	സീപേപാർട്ട് എയർപോർട്ട് റോഡിന്റെ സർവ്വീസ് റോഡ് പൂർണ്ണമായും നഷ്ടപ്പെടുന്നു. ആയതിന്റെ	നിർദ്ദേശം പഠനത്തിനു വിധേയമാക്കി പ്രാവർത്തികമാക്കാ

	വശങ്ങളിൽ ഉള്ള വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവരുടെ പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനും ഇത് കാരണമാകുന്നു. ഈ പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ പുനസ്ഥാപനം പദ്ധതി രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.	വുന്നതാണ്.
2.	ഭൂമിയുടെ വാങ്ങൽവില പദ്ധതി ബാധിതരുമായി ചർച്ച ചെയ്ത് നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്.	പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപനം ഇക്കാര്യം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നുണ്ട്.
3.	കൂട്ടായ പുനരധിവാസസാധ്യതകൾ (ഉദാഹരണത്തിന് കുടിയൊഴിക്കപ്പെടുന്ന വ്യാപാര വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ കൂട്ടായി ഒരു പ്രത്യേക സ്ഥലത്തേക്ക് മാറ്റി പുനസ്ഥാപിക്കാൻ സൗകര്യങ്ങൾ ചെയ്തു നൽകുക.) സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കണം	പുനരധിവാസ രൂപരേഖ തയ്യാർ ചെയ്യുമ്പോൾ ഇക്കാര്യം കാര്യമായി ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
4.	സാധ്യമാവുന്നിടത്തോളം കെട്ടിടങ്ങളും ചുമയങ്ങളും നഷ്ടപ്പെടാത്തവിധം റോഡ് വികസനം സാധ്യമാക്കണം.	വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പോ സാധ്യമാകില്ല എന്ന ഭയം നിലനിൽക്കുന്നു. പദ്ധതി നിർവ്വഹണ ഏജൻസിക്കും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ വിഭാഗത്തിനും സംയുക്ത പരിശോധനയിൽ ഇക്കാര്യം ഉറപ്പുവരുത്താവുന്നതാണ്.
5.	എല്ലാ പദ്ധതിബാധിതരെയും അവർക്കുണ്ടാവുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾ സംബന്ധമായി മുൻകൂട്ടി അറിയിക്കുകയും അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ക്രോഡീകരിക്കുകയും വേണം	പദ്ധതി ബാധിതരുടെ ആകാംക്ഷയും ഭയവും കുറയ്ക്കാൻ ഇത് സഹായകമാകും
6.	ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തീകരിക്കണം. അനാവശ്യകാലതാമസങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ ആയതിന്റെ നഷ്ടപരിഹാരം പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് നൽകണം	മുൻ അനുഭവങ്ങളിൽ നിന്ന് പദ്ധതിയുടെ നടപ്പാക്കൽ സമയം സംബന്ധിച്ച് പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് സംശയവും ആകാംക്ഷയും ഉണ്ട്. അവർക്ക് കാലങ്ങളോളം വസ്തുവിന്റെ കൈമാറ്റമോ സാധ്യമാവുന്നില്ല.
7.	ഏറ്റെടുക്കലിനുശേഷം ഉപയോഗപ്രദമല്ലാതെ ആയിത്തീരുന്ന തുണ്ടുഭൂമികൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ നടപടി ഉണ്ടാകണം	പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖ ഇത് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു
8.	പൂർണ്ണമായും വീടും വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങളും നഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്കുവേണ്ടി സമഗ്രമായ പുനരധിവാസ രൂപരേഖ തയ്യാർ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.	ഇക്കാര്യം വളരെ ഗൗരവമായി സർക്കാർ ചിന്തിക്കേണ്ടതാണ്.
9.	നിലവിലുള്ള പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങൾ പുനസ്ഥാപിച്ചു നൽകണം	പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖ ഇത് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു
10.	ഏറ്റെടുത്തതിന് ശേഷം ശേഷിക്കുന്ന ഭൂമിയിൽ കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുവാനും നിലവിലുള്ള നിർമ്മാ	ഇപ്രകാരം അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്ന ഓരോ കക്ഷികളെയും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം കണ

	<p>ണങ്ങളിൽ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്താനും ആവശ്യമായ ഇളവുകൾ കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിലും നൽകണം</p>	<p>കാക്കി പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.</p>
11.	<p>നഷ്ടപ്പെടുന്ന പാർക്കിംഗ് ഏരിയകൾക്കും പകരം പൊതുവായ പാർക്കിംഗ് ഏരിയകൾ പലയിടത്തും രൂപപ്പെടുത്തണം.</p>	<p>ഇക്കാര്യം വളരെ ഗൗരവമായി സർക്കാർ ചിന്തിക്കേണ്ടതാണ്.</p>
12.	<p>നിലവിലുള്ള റോഡിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിലേയ്ക്കും പതിനൊന്ന് മീറ്റർ വീതിയിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കും വിധം പദ്ധതിയുടെ അലൈൻമെന്റ് പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്.</p>	<p>അലൈൻമെന്റ് സംബന്ധമായ പൊതുജനങ്ങളുടെ സംശയങ്ങൾ ദുരീകരിക്കാൻ പ്രത്യേക നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.</p>

അദ്ധ്യായം 4
പദ്ധതി ഭൂമിയുടെ വിശകലനം

4.1. ഭൂമിയുടെ വിവരണം

കൊച്ചിപട്ടണത്തിന്റെ ഭാഗമായ തൃക്കാക്കര മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ വരുന്ന 1 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ് കൊച്ചി മെട്രോ റയിൽപദ്ധതി ഇൻഫോപാർക്ക് കാക്കനാട്ടേയ്ക്ക് റീ-ലിപ്പിയ്ക്കൽ പദ്ധതിയുടെ മുന്നൊരുക്കപദ്ധതിയായ പാലാരിവട്ടം മുതൽ ഇൻഫോ പാർക്ക് കാക്കനാട് വരെയുള്ള റോഡ് വീതികൂട്ടൽ പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് പൂർണ്ണമായും വാണിജ്യസ്ഥാപനങ്ങൾ വലിയ തോതിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രദേശമാണ്. കൂടാതെ ജില്ലാഭരണകേന്ദ്രത്തെയും, ഇൻഫോ പാർക്ക് പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖല എന്നിവയെ ദേശീയപാതയും ആയി യോജിപ്പിക്കുന്ന ഏറ്റവും തിരക്കേറിയ സീപോർട്ട് എയർപോർട്ട് റോഡിന്റെ ഇരുവശങ്ങളുമാണ് പദ്ധതിബാധിതമായി തീരുന്നത്. ഏതാനും ചില താമസസ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതി ബാധിതമായി കണക്കാക്കിയാലും, പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ പൂർണ്ണമായും, വാണിജ്യപ്രധാന സ്ഥലമായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്. പല ഇടരോഡുകളും വന്ന് ചേരുന്ന സീപോർട്ട് എയർപോർട്ട് റോഡ്, സിവിൽ ലൈൻ റോഡ് ഖണ്ഡിപ്പിച്ചാണ് കടന്നുപോകുന്നത്. വ്യാപാര - വാണിജ്യസ്ഥാപനങ്ങൾ വളരെയധികം കേന്ദ്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള പദ്ധതി പ്രദേശം, കൊച്ചി പട്ടണത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാന വ്യാപാര വാണിജ്യമേഖലകളിലൊന്നാണ്.

4.2. പദ്ധതി പ്രദേശത്തിൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന പൊതുവായ പ്രത്യാഘാതം.

പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യ 2011 ലെ ജനസംഖ്യാകണക്ക് പ്രകാരം 70,000-75,000 വരെയായി കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഒരു ശതമാനം വളർച്ച കണക്ക് കൂട്ടുമ്പോൾ 2018 ൽ 80,000 - 85000 വരെയായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്.

കേരളത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാന വാണിജ്യമേഖലയായാണ് കൊച്ചിപട്ടണത്തെ കണക്കാക്കുന്നത്. ലോകബാങ്ക് കൊച്ചിയെ ഇന്ത്യയിലെ പതിനേഴാമത് വ്യവസായനഗരമായാണുകണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്. കൂടാതെ വ്യവസായ സംരംഭങ്ങൾ എളുപ്പത്തിലും, വേഗത്തിലും, ആരംഭിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന നഗരമായും അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വല്ലാർപാടത്തെ കണ്ടയ്നർ ടെർമിനൽ, ഇൻഫോപാർക്ക് പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖല, എൽ.എൻ.ജി. ടെർമിനൽ തുടങ്ങി പല വലിയ വ്യവസായ സംരംഭങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയും വലിയ തോതിൽ മുതൽമുടക്ക് നടന്നിട്ടുള്ള കൊച്ചിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എറണാകുളം ജില്ല കേരളത്തിന്റെ 14.17 ശതമാനം ജി.ഡി.പി. സംഭാവന ചെയ്യുന്ന ജില്ലയാണ്. എറണാകുളം പട്ടണത്തിന്റെ അതിവേഗത്തിലുള്ള വ്യവസായിക വളർച്ച എറണാകുളം ജില്ലയുടെ ഗ്രാമീണ മേഖലകളിൽ നിന്നും സമീപസ്ഥജില്ലകളിൽ നിന്നും വൻതോതിലുള്ള കുടിയേറ്റത്തിന് കാരണമാവുകയും ആയത് പട്ടണത്തിലെ ജനസംഖ്യ ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട വിനോദസഞ്ചാരകേന്ദ്രമായ കൊച്ചി അനേകം അന്താരാഷ്ട്ര അന്തർസംസ്ഥാന വിനോദസഞ്ചാരികളുടെ ഇഷ്ടകേന്ദ്രമാണ്.

2011 ലെ ഇനസംഖ്യാ കണക്പ്രകാരം കൊച്ചി കോർപ്പറേഷന്റെ ഇനസംഖ്യ 602046 ആണ്. ഒരു ശതമാനം വാർഷിക വളർച്ചാനിരക്കാണ് 2013-2030 കാലഘട്ടത്തിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. അതായത് കൊച്ചി കോർപ്പറേഷനും രണ്ട് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും ചേരുന്ന കൊച്ചിപട്ടണം 2031 ൽ ഉദ്ദേശം 23 ലക്ഷം ആളുകളെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ തയ്യാറാകേണ്ടതുണ്ട്. ഇനസംഖ്യാരംഗത്ത് ഉണ്ടാവുന്ന ഈ വലിയ വളർച്ച ഏറ്റവും കൂടുതൽ ബാധിയ്ക്കുന്നത് ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങളെയാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട, മെട്രോ റെയിൽ സീർപ്പിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി, മേൽപ്പറഞ്ഞ പട്ടണവളർച്ചയ്ക്ക് അനുസൃതമായി ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമാണ്.

കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ, ജെ.എൽ.എൻ. സ്റ്റേഡിയത്തുനിന്നും ഇൻഫോപാർക്ക്, കാക്കനാട്ടേക്ക് സീർപ്പിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ മുന്നൊരുക്ക പദ്ധതിയായ, പാലാരിവട്ടം മുതൽ ഇൻഫോപാർക്ക് വരെയുള്ള റോഡിന്റെ വീതികൂട്ടൽ, എറണാകുളം പട്ടണത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട വാണിജ്യ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഒന്നായ പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ ഗതാഗതക്കുരുക്ക് ഒരു പരിധിവരെ പരിഹരിക്കുന്നതിന് പര്യാപ്തമാണ്. കൂടാതെ ഗതാഗതമേഖലയിൽ ഒരു പുതിയ യാത്രാസംസ്കാരം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും നിർമ്മിച്ച പദ്ധതി പ്രദേശത്തെയും ജില്ലയിലെ ആകമാനവും ഉള്ള ആളുകളെ സഹായിക്കും. പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ സാമൂഹിക - സാംസ്കാരിക ഘടന സൂക്ഷിപ്പിക്കുന്നത് വിവിധ മതങ്ങളിലും, സമുദായങ്ങളിലും പെട്ട ആളുകൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് അധിവസിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ്. ഏതെങ്കിലും ഒരു മതത്തിനെയോ സമുദായത്തിന്റെ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് റിൻണഅണായകമായ മുൻതൂക്കം അവകാശപ്പെടാൻ സാധിക്കുന്നില്ല.

4.3. പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ ഭൂമിയുടെ വിവരണം.

ഉദ്ദേശം 0.9398 ഹെക്ടർ (2.3213 ഏക്കർ) ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. 2 താമസ സ്ഥലങ്ങളെയും 34 ഭൂവുടമകളുടെ 39 ഓളം ഭൂമിയും പദ്ധതി ബാധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കുന്ന മുഴുവൻ ഭൂമിയും വാണിജ്യ പ്രാധാന്യങ്ങളായ സ്ഥലങ്ങളാണ്. പൂർണ്ണമായും കൃഷി ഭൂമിയായ ഒരു സ്ഥലവും പദ്ധതി ബാധിതമെന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല.

4.4. പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന പൊതു ഉപയോഗ വസ്തുക്കളുടെയും പൊതു സ്വത്തിന്റെയും വിവരണം.

പാലാരിവട്ടം മുതൽ ഇൻഫോപാർക്ക് കാക്കനാട് വരെയുള്ള റോഡിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിലേയും ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. പൂർണ്ണമായും വാണിജ്യപ്രധാനമായ ഭൂമിയാണിത് ഏറ്റെടുക്കലിന് വിധേയമാക്കപ്പെടുന്നത്. പതിനാറ് താമസസ്ഥലങ്ങൾ പൂർണ്ണമായോ ഭാഗികമായോ പദ്ധതി ബാധിതമായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. യാതൊരുവിധ കൃഷിഭൂമിയേയും പദ്ധതി ബാധിക്കുന്നില്ല. 83 വ്യാപാര വ്യവസായ കെട്ടിടങ്ങൾ ഭാഗികമായോ പൂർണ്ണമായോ പദ്ധതി ബാധിതമാണ്. എന്നാൽ സാമൂഹ്യ - സാമ്പത്തിക പിന്നോക്കാവസ്ഥയിൽ നിൽക്കുന്ന ആരുടേയും ഭൂമി പദ്ധതി ബാധിതമായി കാണുന്നില്ല.

4.5. പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏതെങ്കിലും ഭൂമി മുൻകൂട്ടി വാങ്ങുകയോ മാറ്റിവയ്ക്കപ്പെടുകയോ, വാടകയ്ക്ക് എടുക്കുകയോ, ഏറ്റെടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയതിന്റെ വിവരണം.

ബാധകമല്ല

4.6. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സ്ഥാനം, വിസ്തീർണ്ണം മറ്റു വിവരങ്ങൾ

കൊച്ചി മെട്രോ കാക്കനാട്ടേക്ക് ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന പദ്ധതി ബാധിക്കുന്നത് പ്രധാനമായും കലൂർ ജെ. എൽ. എൻ. സ്റ്റേഡിയം മുതൽ കാക്കനാട് ഇൻഫോ പാർക്ക് വരെയുള്ള റോഡിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിലുള്ള ഭൂവുടമകളേയും കച്ചവട സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനങ്ങളേയും ആണ്. ഉദ്ദേശം 12 കിലോമീറ്റർ ദൂരത്തിലും അര കിലോമീറ്റർ വീതിയിലും നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശം കൊച്ചി പട്ടണത്തിലെ ഏറ്റവും ജനസാന്ദ്രതയേറിയ പ്രദേശമായിട്ടാണ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. ഇടപ്പള്ളി സൗത്ത്, വാഴക്കാല, കാക്കനാട് എന്നീ വില്ലേജുകളിൽ കൂടിയാണ് പദ്ധതി കടന്നു പോകുന്നത്. ഉദ്ദേശം 2.8603 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. രണ്ടായിരത്തി പതിനൊന്നിലെ സെൻസസ് പ്രകാരം എഴുപതിനായിരത്തിനും എഴുപത്തായിരത്തിനും ഇടയിൽ ജനങ്ങൾ ആണ് പദ്ധതി ബാധിതമായ വില്ലേജുകളിൽ അധിവസിക്കുന്നത്. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിനുവേണ്ടി ഇരുപതിനായിരം വരുന്ന ജനങ്ങളെയാണ് വിധേയമാക്കിയത്. ലോക ബാങ്കിന്റെ കണക്കു പ്രകാരം ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ നാഗരിക വളർച്ച രേഖപ്പെടുത്തുന്ന പട്ടണങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് കൊച്ചി. കൂടാതെ പ്രധാനപ്പെട്ട പതിനേഴ് വ്യവസായ പട്ടണങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലും കൊച്ചി സ്ഥാനം പിടിക്കുന്നു. ഈ കഴിഞ്ഞ ദശകം കൊച്ചിയെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം വലിയ അളവിൽ വ്യവസായിക വളർച്ച കൈവരിക്കാൻ സാധിച്ച കാലഘട്ടമാണ്. വല്ലാർ പാടത്ത് അന്താരാഷ്ട്ര കണ്ടെയ്നർ ടെർമിനലും, ഇൻഫോ പാർക്ക്, കൊച്ചി പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖല, എൽ. എൻ.ജി, ടെർമിനൽ, ഇലക്ട്രോണിക് ഹാർഡ് വെയർ പാർക്ക്, എന്നിവ ഈ കാലയളവിൽ കൊച്ചിയിൽ ഉണ്ടായ വ്യവസായിക നിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് ഉദാഹരണങ്ങൾ ആണ്. കേരളത്തിന്റെ മൊത്തം ജി.ഡി.പി യുടെ 14.47% നൽകുന്ന എറണാകുളം ജില്ലയുടെ ആസ്ഥാനമെന്ന നിലയിൽ കൊച്ചി പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നു. ഹൈക്കോടതി, സ്റ്റോക്ക് എക്സേഞ്ച്, ഷിപ്പിയാർഡ് തുടങ്ങിയവ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പട്ടണമെന്ന നിലയിലും കൊച്ചിയുടെ പ്രാധാന്യം ഏറെയാണ്. കൊച്ചി കോർപ്പറേഷന്റെ ജനസംഖ്യ 2011 സെൻസസ് പ്രകാരം 602046 ആണ്. കൊച്ചിയുടെ വികസന രൂപ രേഖയനുസരിച്ച് 2031-ഓടെ 369.72 സ്ക്വയർ കിലോമീറ്ററിൽ 22.73 ലക്ഷം ആളുകൾ അധിവസിക്കുന്ന പ്രദേശമായി കൊച്ചി മാറും എന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നാഗരിക ജനസംഖ്യ 4.2 ശതമാനം ഓരോ വർഷവും വർദ്ധിക്കുന്നതായി കണക്കുകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

കൊച്ചി മെട്രോ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി രണ്ടാം ഘട്ടം ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത് പാലാരിവട്ടത്തു നിന്നും കാക്കനാട് ഇൻഫോപാർക്ക് വരെ ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന മെട്രോ റെയിലും കടന്നു പോകുന്ന പാതയുടെ വീതി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ആണ്. സിവിൽ ലൈൻ റോഡ് എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നതും പാർശ്വങ്ങളിൽ വലിയ ജനസാന്ദ്രതയുള്ളതുമായ റോഡിലൂടെയാണ് മെട്രോ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതി പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടത്. എറണാകുളം നോർത്ത് റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിൽ നിന്നും 3 കിലോമീറ്ററും അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളത്തിൽ നിന്നും 23 കിലോമീറ്ററും മാറി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശത്തു കൂടെ എൻ.എച്ച് 47 നും ഇടപ്പള്ളി അരുർ ബൈപ്പാസും കടന്നുപോകുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശം പൂർണ്ണമായും വ്യാപക പ്രാധാന്യമുള്ള ഭൂമിയായി കണക്കാക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്. എല്ലാ മതവിഭാഗങ്ങളിലും പെട്ട മധ്യവർഗ്ഗ ജന വിഭാഗങ്ങളും ആണ് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് പ്രധാനമായും അധിവസിക്കുന്നത്.

4.7. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സ്വഭാവം, ഘടന, കൃഷി രീതി, ജല ലഭ്യത

ക്രമ നം.	ഭൂമിയുടെ ഘടന	നിലവിലെ ഉപയോഗം	ജല ലഭ്യത	കൃഷി രീതി	പുരയിടങ്ങളുടെ എണ്ണം
1.	കരഭൂമി	വാണിജ്യ പ്രധാനം	ജലസേചന സൗകര്യം ഉള്ളത്	ആവശ്യമല്ല	33
2.	കരഭൂമി	താമസ സ്ഥലം	ജലസേചന സൗകര്യം ഉള്ളത്	ആവശ്യമല്ല	2
3.	കരഭൂമി	പൊതു ഭൂമി	ജലസേചന സൗകര്യം ഉള്ളത്	ആവശ്യമല്ല	4

4.8. വസ്തുവിന്റെ വിസ്തൃതി, ഉടമസ്ഥതാ സ്വഭാവം, വിവരണം, താമസഭവനങ്ങളുടെ എണ്ണം.

പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശത്തെ പുരയിടത്തിന്റെ ശരാശരി വിസ്തീർണ്ണം സംസ്ഥാന ശരാശരിക്ക് തുല്യമായി നിൽക്കുന്നു. താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിലാണ് പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ പുരയിടങ്ങളിൽ ഉടമസ്ഥാവകാശം.

പുരയിടത്തിന്റെ വിസ്തീർണ്ണം	എണ്ണം
10 സെന്റ് $\leq$	4
10-20	6
20-30	8
30-40	6
40-50	5
50- 1 ഏക്കർ	3
1 ഏക്കറിനു മുകളിൽ	2
ആകെ	34

4.9. ഭൂമി വില, ഉടമസ്ഥാവകാശത്തിലെ മാറ്റങ്ങൾ, ഭൂമി കൈമാറ്റം, ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം-കഴിഞ്ഞ 3 വർഷങ്ങളിൽ

ബാധകമല്ല.

അദ്ധ്യായം 5
ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണവും
നഷ്ടപ്പെടുന്ന സ്വത്ത് വിവരങ്ങളും

5.1. പദ്ധതിനേരിട്ട് ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം അനുസരിച്ചു 2 വീടുകൾ പദ്ധതി ബാധിതമായും അതിൽത്തന്നെ 1 എണ്ണം പൂർണ്ണമായും ബാധിക്കപ്പെടുന്നതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. 34 ഓളം ഭൂവുടമകളും 39 ഓളം ഭൂമി പദ്ധതി ബാധിതമായി നഷ്ടപ്പെടുന്നതായി കണക്കാക്കുന്നു. ഭൂവുടമകളിൽ ആരുടെയും ജീവിത സൂചിക ദാരിദ്ര്യ രേഖയ്ക്ക് താഴെയായി കാണുന്നില്ല. സാംസ്കാരിക സംഘടനകളുടെയും, മത സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. ഭൂവുടമകളിൽ ആരും തന്നെ പട്ടിക ജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളിലോ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക പിന്നോക്കാവസ്ഥയിലോ ഉള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

ഭൂവുടമകളിൽ 36% ക്രിസ്ത്യാനികളും 34% ഹിന്ദുക്കളും 30% മുസ്ലീംങ്ങളുമാണ്. പദ്ധതി പൂർണ്ണമായും ബാധിക്കപ്പെടുന്ന 1 ഭവനത്തിൽ 3 ആളുകൾ താമസിക്കുന്നു. ഭവനത്തിന്റെ പുനരധിവാസം പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്നു. 4 ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരെ പഠനം കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവർ പ്രധാനമായും പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശങ്ങളിൽ വ്യാപാര വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്നവരോ പ്രസ്തുത സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാരോ ആണ്. ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ ഭാഗികമായി ബാധിക്കുന്നതാണ്. വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 75% ബിരുദമോ അതിന് മുകളിലോ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യതയുള്ളവരാണ്. 25% ആളുകൾ സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനം ഉള്ളവരാണ്. മതപരമായ വിവരണം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 25% ക്രിസ്ത്യാനികളും 25% ഹിന്ദുക്കളും 50% മുസ്ലീംങ്ങളുമാണ്.

5.2. പദ്ധതി നേരിട്ട് അല്ലാതെ ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

കൊച്ചിമെട്രോ റയിൽ പദ്ധതി ഇൻഫോപാർക്ക് ക്യാമ്പ് നീട്ടുന്ന പദ്ധതിയുടെ മുന്നോട്ടുപോകുന്ന പദ്ധതിയായ പാലാരിവട്ടം ഇൻഫോപാർക്ക് റോഡ് വീതി കൂട്ടൽ പദ്ധതി പൊതുജന പ്രാധാന്യമായിട്ടാണ് കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഇപ്പോൾ അനുഭവിക്കുന്ന ഗതാഗതക്കുരുക്കിന്റെ പരിഹാരം നിർമ്മിച്ച് പദ്ധതിയിലൂടെ ഉണ്ടാകും എന്ന് കണക്കാക്കുന്നു. പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ വ്യാപാര-വ്യവസായ മേഖലയ്ക്ക് വലിയ നേട്ടം ഉണ്ടാക്കാൻ ഗതാഗത മേഖലയിലെ വികസനത്തിന് സാധിക്കും. കൂടാതെ ഭരണസിരാകേന്ദ്രത്തിലേയ്ക്കും, ഇൻഫോ പാർക്ക്, പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക മേഖല എന്നിവയിലേക്കും യാത്രചെയ്യുന്ന ജോലിക്കാർ, പൊതുജനങ്ങൾ എന്നിവർക്കും പദ്ധതി നേട്ടമാണ്.

പദ്ധതി നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്ന മുൻ അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ സൂചിപ്പിച്ച പദ്ധതി ബാധിതർ നേരിട്ടല്ലാതെ പദ്ധതി ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന ആരെയും പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്താൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല.

5.3. ഉപയോഗ പ്രദമായതും അല്ലാത്തതുമായ ഭൂമിയുടെയും, മറ്റ് സ്വത്തുക്കളുടെയും വിവരങ്ങൾ

പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ ഭൂമി എല്ലാ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരവും ഉപയോഗപ്രദമാണ്.

അദ്ധ്യായം 6

പദ്ധതി ബാധിതരുടെ സാമൂഹ്യ- സാമ്പത്തിക- സാംസ്കാരിക വിവരങ്ങൾ

6.1. ജനസംഖ്യാ വിവരങ്ങൾ

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനം അനുസരിച്ചു 2 വീടുകൾ പദ്ധതി ബാധിതമായും അതിൽത്തന്നെ 1 എണ്ണം പൂർണ്ണമായും ബാധിക്കപ്പെടുന്നതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. 34 ഓളം ഭൂവുടമകളും 39 ഓളം ഭൂമി പദ്ധതി ബാധിതമായി നഷ്ടപ്പെടുന്നതായി കണക്കാക്കുന്നു. ഭൂവുടമകളിൽ ആരുടെയും ജീവിത സൂചിക ദാരിദ്ര രേഖയ്ക്ക് താഴെയായി കാണുന്നില്ല. സാംസ്കാരിക സംഘടനകളുടെയും, മത സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. ഭൂവുടമകളിൽ ആരും തന്നെ പട്ടിക ജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളിലോ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക പിന്നോക്കാവസ്ഥയിലോ ഉള്ളതായി കാണുന്നില്ല.

ഭൂവുടമകളിൽ 36% ക്രിസ്ത്യാനികളും 34% ഹിന്ദുക്കളും 30% മുസ്ലീംങ്ങളുമാണ്. പദ്ധതി പൂർണ്ണമായും ബാധിക്കപ്പെടുന്ന 1 ഭവനത്തിൽ 3 ആളുകൾ താമസിക്കുന്നു. ഭവനത്തിന്റെ പുനരധിവാസം പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്നു. 4 ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരെ പഠനം കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇവർ പ്രധാനമായും പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശങ്ങളിൽ വ്യാപാര വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്നവരോ പ്രസ്തുത സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാരോ ആണ്. ബാധിക്കപ്പെടുന്ന കടകൾ ഭാഗികമായി ബാധിക്കുന്നതാണ്. വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 75% ബിരുദഭോ അതിന് മുകളിലോ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യതയുള്ളവരാണ്. 25% ആളുകൾ സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനം ഉള്ളവരാണ്. മതപരമായ വിവരണം സൂചിപ്പിക്കുന്നത് 25% ക്രിസ്ത്യാനികളും 25% ഹിന്ദുക്കളും 50% മുസ്ലീംങ്ങളുമാണ്.

6.2. പദ്ധതി ബാധിതരായ ഭൂവുടമകളുടെ വയസ്സ് തിരിച്ചുള്ള വിവരണം

വയസ്സ്	എണ്ണം
20 - 30	2
31 - 40	6
41 - 50	7
51 - 60	11
61 - 70	6
70 ന് മുകളിൽ	2
ആകെ	34

6.3. കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം അനുസരിച്ച് ഭൂവുടമകളുടെ വിവരണം.

കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം	കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
12	9
24	18
57	7
7 മുകളിൽ	0
ആകെ	34

6.4. വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ

വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം	എണ്ണം
എസ്.എസ്.എൽ.സി	0
പ്രി ഡിഗ്രി	0
ബിരുദം	14
ബിരുദാനന്തര ബിരുദം	6
സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം	4
മറ്റുള്ളവ	10
ആകെ	34

6.5. മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ

മതം	എണ്ണം
ഹിന്ദു	10
മുസ്ലീം	15
ക്രിസ്ത്യൻ	9
ആകെ	34

6.6. ഭൂവുടമകളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി

സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി	എണ്ണം
ദാരിദ്ര രേഖയ്ക്ക് മുകളിൽ	34
ദാരിദ്ര രേഖയ്ക്ക് താഴെ	0
ആകെ	34

6.7. ജോലി അടിസ്ഥാനമാക്കി ഭൂവുടമകൾ

ഭൂവുടമകളുടെ പ്രധാന തൊഴിൽ	എണ്ണം
ക്യൂഷി	0
ബിസിനസ്സ്	23
പ്രൈവറ്റ് ജോലി	5
സർക്കാർ ജോലി	2
മറ്റുള്ളവ	4
ആകെ	34

6.8. വരുമാന അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകളായ പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരങ്ങൾ

മാസ വരുമാനം	എണ്ണം
10,000 - 25,000	0
26,000 - 50,000	7
51,000 - 75,000	15
76000 1,00,000	8

1,00,000 ന് മുകളിൽ	4
ആകെ	34

6.9. പദ്ധതി ബാധിതരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ - സാമ്പത്തിക വിവരങ്ങൾ

6.9.1. പദ്ധതി ബാധിതരായ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ പ്രായം തിരിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ

കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ പ്രായം	എണ്ണം
<10	8
11-20	14
21-30	21
31-40	26
41 - 50	18
51 - 60	22
61 - 70	18
70 ന് മുകളിൽ	12
ആകെ	139

6.9.2. പദ്ധതി ബാധിതരായ കുടുംബാംഗങ്ങളും വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വിവരങ്ങൾ

വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം	എണ്ണം
10 th താഴെ	12
എസ്.എസ്.എൽ.സി	8
പ്രി ഡിഗ്രി	5
ബിരുദം	27
ബിരുദാനന്തര ബിരുദം	22
സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം	36
മറ്റുള്ളവ	29
ആകെ	139

6.10. ഭൂവുടമകളല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക വിവരങ്ങൾ

ക്രമ നം.	ഭൂവുടമകളല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതർ	പ്രവർത്തനങ്ങൾ		
		വാണിജ്യപ്രാധാന്യം	താമസയോഗ്യം	മറ്റുള്ളവ
1	വാടക	4		
2	കൈയ്യേറ്റക്കാരൻ			
3	പുറംമ്പോക്ക്	10		
4	മറ്റുള്ളവ	-		
	ആകെ	14		

6.10.1. ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വയസ്സ് തിരിച്ചുള്ള വിവരണം

വയസ്സ്	എണ്ണം
20 30	0
31 40	2
41 - 50	1
51 - 60	1
61 - 70	0
70 ന് മുകളിൽ	0
ആകെ	4

6.10.2. വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരണം

വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം	എണ്ണം
എസ്.എസ്.എൽ.സി	0
പ്രി ഡിഗ്രി	1
ബിരുദം	3
ബിരുദാനന്തര ബിരുദം	0
സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം	0
മറ്റുള്ളവ	0
ആകെ	4

6.10.3. മതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരണം

മതം	എണ്ണം
ഹിന്ദു	1
മുസ്ലീം	0
ക്രിസ്ത്യൻ	3
ആകെ	4

6.10.4. ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി വിവരണം

സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി	എണ്ണം
ദാരിദ്ര രേഖയ്ക്ക് മുകളിൽ	4
ദാരിദ്ര രേഖയ്ക്ക് താഴെ	0
ആകെ	4

6.10.5. വരുമാന അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ അല്ലാത്ത പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വിവരങ്ങൾ

മാസ വരുമാനം	എണ്ണം
10,000 - 25,000	0
26,000 - 50,000	4
51,000 - 75,000	0
76,000 - 1,00,000	0
1,00,000 ന് മുകളിൽ	0
ആകെ	4

അദ്ധ്യായം 7

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പരിഹാര നിർവ്വഹണ പദ്ധതി

കൊച്ചി മെട്രോ പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം കൂടുതൽ ആളുകളിലേക്കും പ്രദേശങ്ങളിലേക്കും എത്തിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം മുൻനിർത്തിയാണ്. ജെ.എൽ.എൻ സ്റ്റേഡിയത്തിൽ നിന്നും കാക്കനാട് ഇൻഫോ പാർക്കിലേക്ക് കൊച്ചി മെട്രോയുടെ ദീർഘദൂര പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. എറണാകുളം പട്ടണത്തിലെ ഏറ്റവും തിരക്കേറിയ സിവിൽ ലൈൻ റോഡിലൂടെയുള്ള മെട്രോ ദീർഘദൂര പദ്ധതി കേവലം നാല് ഭവനങ്ങളെ മാത്രമാണ് കൂടിയൊഴിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ 56 ഓളം വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും 345 ഓളം സ്ഥാപനങ്ങൾ ഭാഗികമായും പദ്ധതി ബാധിതമെന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഉടമസ്ഥതയോ ജോലിയോ നിർവ്വഹിക്കുന്ന ആളുകളെ പദ്ധതി ബാധിതരുടെ ഗണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. വിവിധ മത സമുദായങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള കൾച്ചറൽ പ്രോപർട്ടികളും പതിമൂന്നോളം മത സാമൂഹിക വസ്തുക്കളും പദ്ധതി ബാധിതമാണ്. പദ്ധതി നടപ്പാക്കപ്പെടുന്ന പാലാരിവട്ടം-കാക്കനാട് റോഡിലൂടെ കടന്നു പോകുന്ന ഇടപ്പള്ളി അരുർ ബൈപ്പാസ് റോഡിലേക്ക് വന്നു ചേരുന്ന അനേകം ചെറുറോഡുകൾ എന്നിവയിലൂടെയുള്ള ഗതാഗതത്തെ പദ്ധതി ബാധിക്കപ്പെടാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. കൂടാതെ റോഡു മുറിച്ചു കടന്നു പോകുന്ന ഇടപ്പള്ളി തോട്, നാലോളം കൂടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകൾ, കെട്ടിടങ്ങളോട് അനുബന്ധിച്ചുള്ള അനേകം നിർമ്മാണങ്ങളെയും പാർക്കിംഗ് ഏരിയയായും പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളും അടക്കമുള്ള സൗകര്യങ്ങളെയും, പദ്ധതി പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു. പദ്ധതിയുടെ നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന തടസ്സങ്ങൾ ശബ്ദകോലാഹലങ്ങൾ സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതമായി സൂചിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്ത് വർഷങ്ങളായി നിലനിൽക്കുന്ന വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നഷ്ടപ്പെടുന്ന ഉപഭോക്താക്കളും പ്രാദേശികമായ അംഗീകാരവും പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതും നിർണ്ണായകമാണ്. പാർക്കിംഗ് ഏരിയ പോലെയുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്ന വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പദ്ധതി മൂലം ഉണ്ടാവുന്ന പ്രത്യാഘാതം വിശദമായി കണക്കാക്കേണ്ടതാണ്. പദ്ധതി ബാധിതരിൽ ആരും തന്നെ സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കാവസ്ഥയിൽ ഇല്ല എന്നുള്ളത് പ്രത്യാഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതും, പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ശക്തി പകരുന്നതുമായ വസ്തുതയാണ്. കൂടാതെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളോടുള്ള ജനങ്ങളുടെയും, പദ്ധതി ബാധിതരുടെയും, ജന പ്രതിനിധികളുടെയും പുരോഗമകാഴ്ചപ്പാട് കൂട്ടായ പുനരധിവാസ പുനർവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുന്നതാണ്. പദ്ധതിയുടെ സമയ ബന്ധിതമായ പൂർത്തീകരണവും, പദ്ധതി നടത്തിപ്പിലെ ജനകീയ പങ്കാളിത്തവും പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കുറയ്ക്കാൻ സഹായകമാണ്. പദ്ധതി ബാധിതർ റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷൻ, ട്രേഡ് അസോസിയേഷൻ തുടങ്ങിയ സംഘടനാ സംവിധാനങ്ങളിൽ അംഗങ്ങളായി നിൽക്കുന്നതിനാൽ, കൂട്ടായ വിലപേശൽ ശേഷിയുള്ളവരും, ആയത്, പ്രത്യാഘാതത്തെ കുറയ്ക്കാൻ പദ്ധതി ബാധിതരെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതുമാണ്.

7.1. പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ നടപടികൾ

ക്രമ നം.	ഉണ്ടാകാവുന്ന നഷ്ടം	സമീപനം	സാധ്യമായ ലഘൂകരണ നടപടികൾ
1.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ നഷ്ടം	പുനരധിവാസം നഷ്ട പരിഹാരം	ഭൂമിയുടെയും കെട്ടിടത്തിന്റെയും നഷ്ട പരിഹാരം, കൂടാതെ പ്രത്യേക നഷ്ട പരിഹാര നടപടികൾ
2.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ ഭാഗികമായ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം ഓരോ കേസുകളിലും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം

			പുനർവാസ നടപടികൾ ഉദാ:മുനിസിപ്പൽ നിയമങ്ങളിൽ ഇളവ്.
3.	ഭൂമി നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
4.	കെട്ടിടങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം പുർണ്ണമായി കെട്ടിടം നഷ്ടപ്പെടുന്നവരും പുനർ നിർമ്മിക്കാൻ ഭൂമി ഇല്ലാത്തവരുമായവർക്ക് വേണ്ടി പ്രത്യേക പുനർവാസ നടപടികൾ
5.	ഭാഗികമായി കെട്ടിടം നഷ്ടപ്പെടുക	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം. ഓരോ കേസുകളിലും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം പുനർവാസ നടപടികൾ ഉദാ:മുനിസിപ്പൽ നിയമങ്ങളിൽ ഇളവ്.
6.	ചമയങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
7.	ചമയങ്ങളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
8.	കച്ചവട നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	പുനരധിവാസം - കൂട്ടായ പുനരധിവാസ നടപടികൾ
9.	ജോലി നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം പുനരധിവാസവും പുനർവാസവും	പുനരധിവാസവും പുനർവാസവും
10.	മരങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം നിയന്ത്രണം	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം നൽകുകയും നഷ്ടപ്പെടുന്നതിന് തുല്യ എണ്ണം മരങ്ങൾ സർക്കാർ ഭൂമിയിലോ, സ്വകാര്യ ഭൂമിയിലോ നട്ടു വളർത്താൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
11.	പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
12.	പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ/ വഴികളുടെ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക.
13.	ഇട റോഡുകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശന മാർഗ്ഗ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക.
14.	കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം
15.	അവശ്യ സൗകര്യങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക.
16.	മത സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചമയങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം
17.	സാംസ്കാരിക വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	നിയന്ത്രണം നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം, പുനർവാസം
18.	സാമൂഹിക ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	പുനർവാസം	പുനർവാസം

19.	സർക്കാർ വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	പുനർവാസം	പുനർവാസം
20.	പ്രയോജനകരമല്ലാത്ത തുണ്ടു ഭൂമികളുടെ രൂപപ്പെടൽ	നിയന്ത്രണം	ഏറ്റെടുക്കൽ ഭൂമിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക.
21.	ജീവിതോന്മാധികളുടെ നഷ്ടം	നഷ്ട പരിഹാരം	നഷ്ട പരിഹാരം
22.	പദ്ധതി ബാധിതരെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടി ക്രമങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക.	നിയന്ത്രണം	നടപടിക്രമങ്ങളിൽ പദ്ധതി ബാധിതരുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്തുക
23.	പരാതി പരിഹാരം	നിയന്ത്രണം	പ്രവർത്തന നിരതമായ പരാതി പരിഹാര സമിതി പഞ്ചായത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുക.
24.	ഏറ്റെടുത്തതിന് ശേഷമുള്ള ഭൂമിയുടെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമമായ ഉപയോഗം	നിയന്ത്രണം	ഇളവുകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും നഷ്ട പരിഹാര രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക

7.2. പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന പ്രക്രിയയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ട നിബന്ധനകൾ

- വീട് നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ പുനരധിവാസത്തിനായി പ്രത്യേക പാക്കേജ് എന്ന നിർദ്ദേശം പരിഗണന അർഹിക്കുന്നു.
- ശേഷിക്കുന്ന തുണ്ടു ഭൂമികളുടെ ഏറ്റെടുപ്പ്, പുനസ്ഥാപന സാധ്യതയായി പൊതുവായ പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ രൂപപ്പെടുത്തൽ എന്നിവയും പദ്ധതി രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം.
- പദ്ധതി ബാധിതരുമായി കൂടിയാലോചന നടത്തുകയും, അവരുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുനർവാസ പുനരധിവാസ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ തക്കവണ്ണം സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും വേണം
- പദ്ധതി സംബന്ധമായ പരാതികൾ നൽകുവാനും സമയബന്ധിതമായി അവ പരിഹരിക്കുവാനും ആവശ്യമായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തണം.

7.3. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ആവശ്യപ്പെടുന്ന കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ ലിമിറ്റഡ് പ്രത്യേകമായി മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ ബാധകമല്ല

7.4. സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദ്ധതിക്ക് വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളും

ബാധകമല്ല

7.5. പ്രത്യഘാത ലഘുകരണ മാർഗ്ഗം- വിശദാംശങ്ങൾ

ക്രമ നം.	ഉണ്ടാകാവുന്ന നഷ്ടം	പോസിറ്റീവ് നെഗറ്റീവ്	സാധ്യതാ നിലവാരം	പ്രത്യഘാത തീവ്രത	പ്രത്യഘാതം - ലഘുകരണത്തിന് മുമ്പ്	പ്രത്യഘാതം - ലഘുകരണത്തിന് ശേഷം	സാധ്യമായ ലഘുകരണ നടപടികൾ
1.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	വളരെ ഉയർന്ന	മധ്യമം/ കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
2.	വാസസ്ഥലത്തിന്റെ ഭാഗികമായ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	വളരെ ഉയർന്ന	മധ്യമം	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
3.	ഭൂമി നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	മധ്യമം	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
4.	കെട്ടിടങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	ഉയർന്ന	മധ്യമം/ കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
5.	ഭാഗികമായി കെട്ടിടം നഷ്ടപ്പെടുക	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	ഉയർന്ന	മധ്യമം	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
6.	ചുമയങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞത്	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
7.	ചുമയങ്ങളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞത്	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
8.	കച്ചവട നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	കുറഞ്ഞത്	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
9.	ജോലി നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	മിതമായ	കുറഞ്ഞത്	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
10.	മരങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം നൽകുകയും നഷ്ടപ്പെടുന്നതിന് തുല്യ എണ്ണം മരങ്ങൾ സർക്കാർ ഭൂമിയിലോ, സ്വകാര്യ ഭൂമിയിലോ നട്ടു വളർത്താൻ

							നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
11.	പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	വളരെ ഉയർന്ന	മധ്യമം	പുനർവാസം
12.	പാർക്കിംഗ് ഏരിയയുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	പോസിറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	മധ്യമം	മധ്യമം	പുനർവാസം
13.	പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ/ വഴികളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	ഉയർന്ന	കുറഞ്ഞ	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക
14.	പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ/ വഴികളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	മധ്യമം	മധ്യമം	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക
15.	ഇട റോഡുകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശന മാർഗ്ഗ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	സാങ്കേതിക പഠനം നടത്തി പുനസ്ഥാപന രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുക
16.	കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	മധ്യമം	മധ്യമം	സംരക്ഷിക്കുക, നിയന്ത്രണം, മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
17.	കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	സംരക്ഷിക്കുക, നിയന്ത്രണം, മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
18.	അവശ്യ സൗകര്യങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	നിയന്ത്രണം, മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
19.	മത സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമയങ്ങളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
20.	സാംസ്കാരിക വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം
21.	സാംസ്കാരിക വസ്തുക്കളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	മതിയായ നഷ്ട പരിഹാരം

22	സാമൂഹിക ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	പുനസ്ഥാപനം
23	സാമൂഹിക ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വസ്തുക്കളുടെ ഭാഗിക നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	പുനസ്ഥാപനം
24	സർക്കാർ വസ്തുക്കളുടെ നഷ്ടം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	പുനസ്ഥാപനം
25	പദ്ധതി ബാധിതരെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടി ക്രമങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക.	പോസിറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	നടപടിക്രമങ്ങളിൽ പദ്ധതി ബാധിതരുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്തുക
26	പരാതി പരിഹാരം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ലഘുവായ	കുറഞ്ഞ	കുറഞ്ഞ	പ്രവർത്തന നിരതമായ പരാതി പരിഹാര സമിതി പഞ്ചായത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുക.
27	ഏറ്റെടുത്തതിന് ശേഷമുള്ള ഭൂമിയുടെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമമായ ഉപയോഗം	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	മധ്യമം	മധ്യമം	ഇളവുകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും നഷ്ട പരിഹാര രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക
28.	പ്രയോജനകരമല്ലാത്ത തുണ്ടു ഭൂമികളുടെ ശേഷിപ്പ്	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	വളരെ ഉയർന്ന	മധ്യമം	കുറഞ്ഞ	പരാതി പരിഹാരവും നഷ്ട പരിഹാരവും / ഏറ്റെടുക്കലും
29	ബന്ധുക്കളിൽ നിന്നും അയൽ വാസികളിൽ നിന്നുമുള്ള വേർപെടൽ	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	മിതമായ	വളരെ ഉയർന്ന	കുറവ്	കൗൺസിലിംഗ് പോലുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ പിന്തുണ നൽകുക
30	ഭൂമി വിലയുടെ വർദ്ധന	പോസിറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	മിതമായ	മധ്യമം	കുറവ്	സമയ ബന്ധിത പുനരധിവാസം, നഷ്ട പരിഹാരം

31	ആരോഗ്യം	പോസിറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	മിതമായ	മധ്യമം	കുറവ്	പുനസ്ഥാപനത്തിൽ പ്രത്യേക പാക്കേജ്
32	നിർമ്മാണ സംബന്ധമായുള്ള ശബ്ദവും, പൊടിയും അന്തരീക്ഷ മലിനീകരണവും	നെഗറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ഉയർന്നത്	ഉയർന്നത്	മധ്യമം	ശബ്ദത്തിന്റെയും അന്തരീക്ഷത്തിന്റെയും ഗുണനിലവാര പരിശോധന നടത്തുക.
33	സമുദായ സഹവർത്തിത്വം	പോസിറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ഉയർന്നത്	ഉയർന്നത്	മധ്യമം	പുനസ്ഥാപനത്തിൽ പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകുക
34	കുടുംബം/സമുദായ വ്യക്തിത്വം	പോസിറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ഉയർന്നത്	ഉയർന്നത്	മധ്യമം	പുനസ്ഥാപനത്തിൽ പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകുക
35	സമുദായിക അഭിമാനവും സാംസ്കാരിക പ്രത്യേകതകളും	പോസിറ്റീവ്	സാധ്യമാണ്	ഉയർന്നത്	ഉയർന്നത്	മധ്യമം	പുനസ്ഥാപനത്തിൽ പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകുക

അദ്ധ്യായം 8
സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പരിഹാര നിർവ്വഹണ പദ്ധതിയുടെ
നടപ്പാക്കൽ സംവിധാന ഘടന

8.1. സ്ഥാപന ഘടനാ സംവിധാനം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പരിഹാര ഉത്തരവാദിത്തം	നിർവ്വഹിക്കുന്ന പ്രധാന വ്യക്തികൾ
ജില്ലാ കളക്ടർ	നഷ്ട പരിഹാര നിർണ്ണയവും പരാതി പരിഹാരവും
ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടർ (ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ)	ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, നഷ്ട പരിഹാര നിർണ്ണയം
ജില്ലാ ഫോറസ്റ്റ് ഓഫീസർ	മരങ്ങളുടെ നഷ്ടപരിഹാരം നിർണ്ണയിക്കൽ
റികവറിയേഷൻ അധികാരികൾ	പുനരധിവാസവും പുനസ്ഥാപനവും

അദ്ധ്യായം 9

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത കാര്യ നിർവ്വഹണവും ബജറ്റും
പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള സാമ്പത്തികവും

9.1. - പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ചിലവ്

ബാധകമല്ല

9.2.- വാർഷിക ബജറ്റും പദ്ധതി രൂപരേഖയും

ബാധകമല്ല

9.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സും വിശദീകരണവും

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 10

സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത കാര്യ നിർവ്വഹണ പദ്ധതി
- മേൽനോട്ടവും വിലയിരുത്തലും

10.1.- പ്രധാനപ്പെട്ട മേൽനോട്ട വിലയിരുത്തൽ സൂചകങ്ങൾ

- ഭൂവുടമകളുടെ ജില്ലാ തല പർച്ചേസിംഗ് കമ്മറ്റി മീറ്റിംഗിൽ ഉള്ള പങ്കാളിത്തം
- എത്ര ഭൂവുടമകളിൽ നിന്ന് നേരിട്ട് ഭൂമി വാങ്ങാൻ സാധിച്ചു.
- നഷ്ടപരിഹാരം കണക്കാക്കുവാൻ ഉപയോഗിച്ച മാനദണ്ഡങ്ങൾ.
- തടസ്സപ്പെട്ട പ്രവേശന മാർഗ്ഗങ്ങളുടെ പുനസ്ഥാപനം.
- പരാതി പരിഹാര സമിതിയുടെ രൂപീകരണം.
- പുനസ്ഥാപനത്തിനും വേണ്ടി വരുന്ന സമയം.

10.2. മേൽനോട്ടവും റിപ്പോർട്ടിംഗും

ബാധകമല്ല

10.3. സ്വതന്ത്രമായ വിലയിരുത്തലിന് വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതി

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 11
സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ

സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന ആരെയും പദ്ധതി ബാധിച്ച്കുന്നില്ല എന്നുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ പദ്ധതിമൂലമുള്ള സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തെ ലഘുവായത് എന്ന ഗണത്തിൽപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ഉദ്ദേശം 5 കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യം വരുന്ന കാക്കനാട് വില്ലേജിലെ പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് 2 കുടുംബങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഒഴിയേണ്ടതോ ബാധിച്ച്കുന്നതോ ആയി കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഈ കുടുംബങ്ങൾക്ക് മതിയായ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസവും ഉറപ്പ് വരുത്തിയാൽ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതത്തെ വീണ്ടും കുറയ്ക്കാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ജെ.എൽ.എൻ. സ്റ്റേഡിയം മുതൽ ഇൻഫോപാർക്ക്, കാക്കനാട് വരെയുള്ള കൊച്ചി മെട്രോയിൽ പദ്ധതിയുടെ ദീർഘിപ്പിച്ച്കലിന്റെ മുന്നൊരുക്കമായി പാലാരിവട്ടം മുതൽ ഇൻഫോ പാർക്ക് കാക്കനാട് വരെ റോഡ് വീതികൂട്ടൽ പദ്ധതികേന്ദ്രിണി മൊത്തമായി ഏറ്റെടുക്കുന്നത് 2.8602 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ്. അതിൽ 0.9398 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ്. കാക്കനാട് വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. ഉദ്ദേശം 34 ഓളം ഭൂവുടമകളെ പദ്ധതി ബാധിക്കുന്നതായി കണക്കാക്കുന്നു. കൂടാതെ 10 ഓളം പുറമ്പോക്ക് കച്ചവടക്കാർ 4 വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയും പദ്ധതി ബാധിതമാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട കൊച്ചി മെട്രോ ദീർഘിപ്പിച്ച്കൽ പദ്ധതിയുടെ കാക്കനാട് വില്ലേജിലെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രത്യാഘാതം 21 കടകളുടേയും മൂന്ന് വീടുകളുടേയും ഇപ്പോഴുള്ള പ്രവേശനമാർഗ്ഗങ്ങളെ പദ്ധതി തടസ്സപ്പെടുത്താൻ സാധ്യതയുണ്ട് എന്നുള്ളതാണ്. സീപോർട്ട് - എയർപോർട്ട് റോഡിന്റെ കാക്കനാട് സിവിൽ സ്റ്റേഷൻ ജംഗ്ഷൻ മുതൽ ഇൻഫോപാർക്കിന്റെ ആദ്യപ്രവേശന കവാടം വരെയുള്ള ഭാഗത്ത് ഭൂരിഭാഗം സ്ഥലത്തും വലത് വശത്തായി ഒരു സമാന്തരപാത കടന്നുപോകുന്നുണ്ട്. പല സ്ഥലങ്ങളിലും പ്രസ്തുത സമാന്തരപാത 6 മുതൽ 15 അടിവരെ സീപോർട്ട് - എയർപോർട്ട് റോഡിൽ നിന്നും, ലെവൽ താഴ്ന്ന് ആണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. ഈ സമാന്തരപാതയുടെ വശങ്ങളിലാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങളും ഭവനങ്ങളും സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. 99% സർക്കാർ ഭൂമിയായ ഈ സമാന്തരപാത പൂർണ്ണമായും പദ്ധതിക്കുവേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നതായി കാണുന്നു. ഇപ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുകയും, സീപോർട്ട് - എയർപോർട്ട് റോഡിന്റെ ലെവലിലേക്ക് ഉയർത്തുകയും ചെയ്താൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും, വീടുകൾക്കും അവരുടെ ഇപ്പോഴത്തെ പ്രവേശനമാർഗ്ഗങ്ങൾ തടസ്സപ്പെടാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. പദ്ധതി രൂപരേഖ തയ്യാർചെയ്യുമ്പോൾ തന്നെ ആയതിൽ പ്രവേശനമാർഗ്ഗങ്ങൾ പുനസ്ഥാപിക്കാനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് പദ്ധതിമൂലമുള്ള സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതം വളരെയധികം കുറയ്ക്കാൻ സഹായകമാവും. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിൽ തന്നെ പൊതുജനങ്ങൾക്കും, പദ്ധതി ബാധിതർക്കും ബോധ്യപ്പെടുത്തി നൽകുന്നത് ഓരോരുത്തർക്കും അവരവർക്ക് ആവശ്യമായ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാനും രൂപപ്പെടുത്താനും സഹായിക്കും.

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തെ 80% പുറമ്പോക്കു കച്ചവടക്കാരും, വർഷങ്ങളായി കച്ചവടം ചെയ്ത് ഉപജീവനം കഴിച്ചുവരുന്നവരാണ്. അവർക്ക് അവരുടെ സാധനസാമഗ്രികൾ മാറ്റുന്നതിനും പുനരധിവാസത്തിനും ആവശ്യമായ സഹായങ്ങൾ ചെയ്ത് നൽകുന്നത് പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിന് സഹായമാണ്. പദ്ധതി ബാധിക്കുന്ന വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ വാടകയ്ക്ക് പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്. ഈ വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾ പുനരുദ്ധരിച്ച് നിലനിർത്തേണ്ടത് ഉടമസ്ഥരാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഈ വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ ഒഴിപ്പിക്കേണ്ടി വരുമോ എന്ന് പദ്ധതിയുടെ ഈ ഘട്ടത്തിൽ തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ സാധ്യമല്ല. എന്നാൽ ഒഴിപ്പിയ്ക്കേണ്ടി വന്നാൽ അവർക്ക് ആവശ്യമായ പുനരധിവാസവും നഷ്ടപരിഹാരവും രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

നിർദ്ദിഷ്ട റോഡ് വീതികൂട്ടൽ പദ്ധതി സീപോർട്ട് - എയർപോർട്ട് റോഡിലൂടെയുള്ള ഗതാഗതം സുഗമമാക്കുകയും യാത്രാസമയം ഗണ്യമായി കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യും. ആയത് ഇപ്പോൾ തന്നെ വലിയ രീതിയിൽ വികസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ വികസനത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തും.

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി ഗവൺമെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങളായ ലീഗൽ മെട്രോളജി റീജണൽ റിസർച്ച് ലാബ്, മീഡിയ അക്കാഡമി, കുട്ടികളുടെ പുനരധിവാസകേന്ദ്രം, ആകാശവാണി റേഡിയോസ്റ്റേഷൻ തുടങ്ങിയവയെ ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ പദ്ധതിയുടെ മുന്നൊരുക്ക രൂപരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കുന്നത് പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിന് വളരെയധികം സഹായകമാണ്.

ആരോഗ്യരംഗത്ത് യാതൊരുവിധ വിപരീതഫലങ്ങളും പദ്ധതി നൽകുന്നതായി കാണുന്നില്ല. മറിച്ച് പരിസ്ഥിതി ആരോഗ്യരംഗത്ത് പല നല്ല ഫലങ്ങളും പദ്ധതി പ്രദാനം ചെയ്യും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാം. പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ വ്യാപാരി - വ്യവസായികളും, പ്രദേശവാസികളും, ഒരു പരിധിവരെ സംഘടിതരും പദ്ധതിയെ സംബന്ധമായി സാമാന്യധാരണ ഉള്ളവരുമാണ്. ആയതുകൊണ്ട് തന്നെ വ്യാപാരി വ്യവസായികളുടെ സംഘടനകൾ, റസിഡന്റ്സ് അസോസിയേഷനുകൾ എന്നിവയുമായി കൂടി ആലോചിച്ച് പുനരധിവാസരൂപരേഖകൾ തയ്യാർ ചെയ്യുന്നത് സുഗമമായ പുനസ്ഥാപനം ഉറപ്പ് വരുത്തും.

പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതവും നേട്ടങ്ങളും വിശദമായി വിശകലനം ചെയ്യുകയും, വിലയിരുത്തുകയും ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പദ്ധതിയുടെ പൊതുപ്രയോജനം, പദ്ധതി സംബന്ധമായ സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തെ കണക്കാക്കുമ്പോൾ വളരെ ഉയർന്ന നിലവാരം പുലർത്തുന്നു എന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ആയതിനാൽ ടി മെട്രോ റെയിൽ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള മുന്നൊരുക്ക പദ്ധതിയായ ഐ.എൽ എൻ. സ്റ്റേഡിയം മുതൽ ഇൻഫോ പാർക്ക് കാക്കനാട് വരെയുള്ള റോഡിന്റെ വീതി കൂട്ടൽ പദ്ധതി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ട പരിഹാരത്തിനും, പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമവും ചട്ടങ്ങളും പ്രകാരം പൊതു ആവശ്യമായി കണക്കാക്കാവുന്നതും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടിക്രമങ്ങളുമായി മുമ്പോട്ട് പോകാവുന്നതുമാണ്.

അനുബന്ധരേഖകൾ

1. ഗസറ്റ് നോട്ടീഫിക്കേഷൻ
2. പദ്ധതി ബാധിതരുടെ പേരു വിവരങ്ങൾ
3. ഫോട്ടോഗ്രാഫ്
4. പത്രാഭിപ്രായം - ഫോം നം.5 - നോട്ടീഫിക്കേഷൻ
5. നോട്ടീസ്
6. പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് - റിപ്പോർട്ട്

©
കേരള സർക്കാർ
Government of Kerala
2018

Regn. No. KERBIL/2012/45073
dated 5-9-2012 with RNI
Reg. No. KL/TV(NY)634/2015-17

Handwritten notes: 2018 (2.1), 19/5/18

കേരള ഗസറ്റ്
KERALA GAZETTE

അസാധാരണം
EXTRAORDINARY

ആധികാരികമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്
PUBLISHED BY AUTHORITY

വാല്യം 7 Vol. VII	തിരുവനന്തപുരം, ബുധൻ Thiruvananthapuram, Wednesday	2018 മെയ് 23 23rd May 2018	നമ്പർ } No. } 1353
		1193 ഇഡവം 9 9th Idavam 1193	
		1940 ജ്യേഷ്ഠം 2 2nd Jyaishta 1940	

GOVERNMENT OF KERALA

Revenue (B) Department

NOTIFICATION

G. O. (P) No. 25/2018/RD. Dated, Thiruvananthapuram, 19th May, 2018.

RULES

S. R. O. No. 319/2018.—WHEREAS, it appears to the Government of Kerala that the land specified in the Schedule below is needed or likely to be needed for a public purpose, to wit for the land acquisition for 2nd phase development of Kochi Metro Rail Project from JLN Stadium to Kakkanad Infopark.

PRINTED AND PUBLISHED BY THE SUPERINTENDENT OF GOVERNMENT PRESSES
AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, THIRUVANANTHAPURAM, 2018.

AND WHEREAS, in exercise of the powers conferred in sub-section (1) of section 4 of the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013 (Central Act 30 of 2013), Government of Kerala have decided to conduct a Social Impact Assessment in the area specified in the schedule below;

NOW, THEREFORE, sanction is accorded to the Social Impact Assessment Unit, Shri Saju V. Itty, Executive Director, Kerala Voluntary Health Services, Kottayam to conduct a Social Impact Assessment Study and to prepare a Social Impact Management Plan as provided in the Act. The process shall be completed within a period of two months in any case.

SCHEDULE

District—Ernakulam.

Taluk—Kanayannur.

(The extent given is approximate)

<i>Sl. No.</i>	<i>Survey Nos.</i>	<i>Description</i>	<i>Extent in Hectares</i>
(1)	(2)	(3)	(4)

Village or Amṣom and Desom—Kakkanad (Re-sy. Block—9).

1	342/25pt, 342/26pt, 342/37pt, 342/38pt, 342/40pt, 344/1pt, 344/2pt, 364/1pt, 493/1pt, 493/2pt, 493/3pt, 493/4pt, 493/5pt, 493/6pt, 493/7pt, 496/5pt, 496/7pt, 496/10pt, 496/11 pt, 496/12pt, 496/14pt, 496/16pt, 496/18pt, 536/1pt, 544/1pt, 544/10pt, 550/3pt, 551/2pt, 551/3pt, 551/4pt.	Preparatory Work	0.9398
---	--	---------------------	--------

Sl. No.	Survey Nos.	Description	Extent in Hectares
(1)	(2)	(3)	(4)
Village or Amsom and Desom—Edappally (S) and Vazhakkala (Re-sy. Block 8)			
2	118/3pt, 119/2pt, 119/3pt, 120/1pt, 120/2pt, 121/1pt, 121/2pt, 121/3pt, 121/4pt, 124/3pt, 124/4pt, 124/5pt, 124/8pt, 124/9pt, 126/4pt, 126/5pt, 126/6pt, 126/17pt, 127/7pt, 127/8pt, 128/1pt, 128/9pt, 128/10pt, 128/11pt, 128/16pt, 129/1pt, 129/3pt, 129/4pt, 129/14pt, 129/15pt, 130/1pt, 130/19pt, 131/7pt, 131/8pt, 131/9pt, 131/18pt, 131/19pt, 132/1pt, 132/2pt, 132/3pt, 132/4pt, 133/5pt.	Preparatory Work Total Extent—0.8940 Ha. Edappally (S)	
	180 pt, 183/2pt, 183/3pt, 183/4pt, 183/5pt, 183/6pt, 183/7pt, 185/9pt, 185/10pt, 185/11pt, 185/13pt, 185/14pt, 204/4pt, 204/5pt, 204/6pt, 204/7pt, 204/10pt, 205/2pt, 205/3pt, 205/4pt, 205/14pt, 206/4pt, 206/5pt, 206/6pt, 206/7pt, 206/8pt, 206/10pt, 206/11pt, 206/12pt, 206/14pt, 206/15pt, 206/16pt, 206/17pt, 206/18pt, 206/19pt, 208/2, 208/3, 208/4, 208/5, 208/6, 208/7, 209/1pt, 209/2pt, 209/3pt, 209/4pt, 209/6pt, 209/7pt, 236/5pt, 236/6pt, 236/9pt, 236/10pt, 236/11pt, 239/2pt, 239/3pt, 239/4pt, 239/5pt, 239/11pt, 239/12pt, 242/4pt, 242/6pt, 292/4pt, 292/6pt, 292/10pt, 295pt, 297/2pt, 297/3pt, 297/5pt, 298/2pt, 298/3pt, 299/7pt, 299/8pt, 299/12pt, 299/13pt, 299/14pt, 299/20pt, 300/5pt, 300/6pt, 300/7pt, 300/8pt, 300/9pt.	Block No.—8 Total Extent—0.3469 Ha. (Vazhakkala)	
			1.9205

(1)	(2)	(3)	(4)
	<p>1/1pt, 1/2pt, 2/1pt, 3/1pt, 3/2pt, 3/7pt, 4/1pt, 4/16pt, 4/20pt, 4/21pt, 4/24pt, 4/25pt, 4/26pt, 4/27pt, 42/1pt, 42/3pt, 42/4pt, 42/5pt, 42/6pt, 42/7pt, 42/8pt, 42/9pt, 43/2pt, 43/3pt, 43/4pt, 43/5pt, 45/1pt, 45/6pt, 45/11pt, 45/13pt, 45/16pt, 45/18pt, 45/21pt, 45/22pt, 46/2pt, 48/1pt, 48/2pt, 48/5pt, 48/6pt, 49/1pt, 49/9pt, 49/13pt, 49/14pt, 49/15pt, 64/1pt, 64/2pt, 64/3pt, 64/4, 64/5, 64/6, 64/11pt, 64/12pt, 64/13pt, 64/19pt, 64/22, 291/1pt, 291/2, 291/3pt, 291/5pt, 291/9pt, 291/10pt, 291/12, 291/13pt, 291/19, 292/1pt, 292/2pt, 292/3pt, 303/2pt, 303/3pt, 303/4pt, 303/5pt.</p>	<p>Block No.—9 Total Extent—0.6796 Ha. (Vazhakkala)</p>	4
3	18/4, 19/5	Pier location	0.0167

Village or Amsom and Desom—Poonithura

By order of the Governor,

P. H. KURIAN,
Additional Chief Secretary to Government.

Explanatory Note

(This does not form part of the notification, but is intended to indicate its general purport.)

The Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Rules has come into force on 19-9-2015 and as per Rule 10 notifying a Social Impact Assessment Unit for conducting Social Impact Assessment Study is required. Requisition has been received for acquiring 2.877 Hectares of land in Kakkanad, Edappally (S), Vazhakkala and Poonithura Village.

The notification is intended to achieve the above object.

List of Title Holders – Kakkanad Village

Sl.No.	Name & Address	Survey No.
1	ജോസഫ് ബെഞ്ചമിൻ പേരകുത്ത്	342/25
2	എൻ.കെ.സലീം, നമ്പൂരി മഠം	341,342
3	നജിൻ മുഹമ്മദ്, റമിയ	342/1-3, 342/1-5
4	സെക്രട്ടറി, ഗ്രീൻ ഹിൽസ് അപ്പാർട്ട്മെന്റ്സ്	345/11, 345/16
5	റ്റി.എ.ബഷീർ, പൊങ്കാട്ടിൽ ഹൗസ്	496/9, 496/10
6	ബിജു.മാത്യു, കൊടക്കണ്ട് ഹൗസ്	544/1, 544/10
7	എ.സി.മോഹൻദാസ്, ഹാപ്പി വില്ല	345/12
8	വിമലകുമാരി, പാവൂരത്ത് ഹൗസ്	342/1-5-2
9	അഖിൽ കെ. ശിവൻ, കടമുറിയിൽ ഹൗസ്	363
10	ബാലചന്ദ്രൻ സി.	342/25342/26
11	സിദ്ദിഖ് ഇബ്രാഹിംകുട്ടി, കുനപ്പള്ളി ഹൗസ്	496/18
12	കുര്യൻ അനമ്മ മഴവഞ്ചേരിപറമ്പിൽ	342/26
13	കാളി പാപ്പകോട്	342/27
14	ഉണ്ണിലാൽ ചിറവുകൽ	342/40
15	പി.എം. മുത്തു കോട്ടക്കൽ	344/1
16	കുറുമ്പൻ തേവൻ പൊയ്യാച്ചിറ	344/2
17	അബ്ദുൾ ഖാദർ	364/1
18	അമ്മിണി വർഗീസ് മുളക്കൽ	493/1
19	കുറുമ്പൻ വൈറോണി കണ്ണങ്കേരിപറമ്പിൽ	493/2
20	തങ്കപ്പൻ കണ്ണങ്കേരിയിൽ	493/3
21	തേവൻ	493/4
22	കെ.കെ.സുകുമാരൻ, കണ്ണങ്കേരിയിൽ	493/5
23	വർഗീസ് ജോർജ് തുത്തിമുറിയിൽ	493/6
24	ലേഖ ചന്ദ്രശേഖരൻ വെട്ടത്ത്	493/7
25	മഹാദേവൻ	496/5
26	പി.വി. ആന്റണി, പള്ളത്തുപറമ്പിൽ	496/7
27	മനു ജോസഫ്	496/10
28	എം.ആർ. രാധാകൃഷ്ണൻ മുല്ലത്തുപറമ്പിൽ	496/11
29	ജിനോ ജോസഫ് തയ്യങ്കേരി	496/12
30	ഖാലിദ്	363/12, 496/14
31	ചിത്തുമ്മ എലത്തികര	496/16
32	രതീഷ് കെ.കെ., കണ്ണങ്കേരി	536/1
33	മോഹനൻ പി.പി.,	551/2, 551/3, 551/4
34	സജ്ജന ശശി, കണ്ണങ്കേരി	550/3

PHOTO GALLERY

FIELD INVESTIGATION WITH REVENUE TEAM

DISCUSSION WITH DEPUTY COLLECTOR L. A. METRO

DISCUSSION WITH MLA

ORIENTATION TO SURVEY TEAM

PRIMARY DISCUSSION - DEPUTY COLLECTOR & VYAPARI VYAVASAYI LEADERS WITH SURVEY TEAM

FIELD IDENTIFICATION VISIT BY SIA TEAM

SOCIAL SURVEY AND DATA COLLECTION

PUBLIC HEARING

To

സീക്രട്ടറീവ്

നോട്ടീസ്/ അറിയിപ്പ്

തീയതി: 25/07/2018

താങ്കളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള എറണാകുളം ജില്ലയിൽ കണയന്നൂർ താലൂക്കിൽ, കാക്കനാട് വില്ലേജിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഭൂമി ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിലേക്കായി അതായത് കൊച്ചി മെട്രോ റെയിൽ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആവശ്യമുണ്ടെന്നോ, ആവശ്യമുണ്ടായേക്കാമെന്നോ കേരള സർക്കാരിന് ബോധ്യപ്പെട്ടതിനാലും, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ സ്വായമായ നഷ്ട പരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും, പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ലെ (2013ലെ 30-ാം കേന്ദ്ര ആക്ട്) 4-ാം വകുപ്പിന്റെ (1)-ാം ഉപവകുപ്പ് അനുസരിച്ച് കേരളാ ഗസറ്റ് തീയതി മേയ് 19, 2018 പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ജി. ഒ. (പി)നം 25/2018/ആർ.ഡി.നമ്പർ അറിയിപ്പ് (ഇതോടൊപ്പം അടക്കം ചെയ്തിരിക്കുന്ന) പ്രകാരം വിവരിക്കുന്ന പ്രദേശത്ത് ഒരു സാമൂഹിക ആഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്താൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ആയതിനാൽ ആക്ടിൽ പരാമർശിക്കും പ്രകാരം സാമൂഹിക ആഘാത റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയിൽ ഉടമസ്ഥതയോ, അവകാശമോ, താൽപ്പര്യങ്ങളോ ഉള്ള താങ്കൾ 2018-ാം മാണ്ട് ആഗസ്റ്റ് മാസം 10-ാം തീയതി ഉച്ചകഴിഞ്ഞ് 2.00 മണിക്ക് ചെമ്പമുക്ക് സെന്റ് മൈക്കിൾ സ്കൂൾ ഹാളിൽ വച്ച് നടത്തുന്ന പബ്ലിക് ഹിയറിംഗിൽ പങ്കെടുക്കണമെന്ന് ഇതിനാൽ അറിയിക്കുന്നു.

എസ്

ചെയർമാൻ
സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനയൂണിറ്റ്

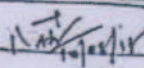

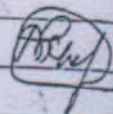
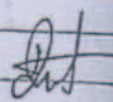
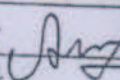

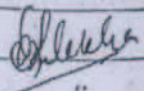
സ്ഥലം: എറണാകുളം
തീയതി: 25/07/2018

൨൫൧൧൧) ൨൪൧൨൨) ൨൨൨൨൨ ൨൨൨൨൨ ൨൨൨൨൨
 ൨൨൨൨൨ ൨൨൨൨൨ ൨൨൨൨൨
 st. Michael's School Hall, Chemburukku

Sl. No.	Name	Address	Mobile	Other
1.	Manu Joseph, XI-826-A, M.M. Tower-II, Seaport-Airport Road Kakkanad.		9539004587 9745204587	Manu Mathew
2.	Catholic Mathews union. St. Mary's Basilica Ernakulam. Kochi - 31. President. Ansa Thomas.		9388132683	
3)	K.K. SUKOMARAN KANNANKERI (H) CHITTHICKARA KAKKANAD. CSEZ PO - 682037.		9388814368	
4)	N. K. Salim Namboorimadam Survey 341, 242 Kakkanad Seaport / Air Port Road Near T.V. Tower Mobile: 8089036799			
5)	SGS Owner name Najimudeen and Rahimya. Near TV Tower Road. KAKKANAD Near Seaport AIR PORT ROAD		342/15 9745370371 342/42 342/1-3.	SGS

Sl. No.	Name	Address	Mobile	Phone	Signature
6	M. MADHUSOODHANAN SECRETARY	GREEN HILLS APARTMENT OWNERS ASSOCIATION CIVIL LINE ROAD OPP: INDUS MOTORS KAKKANAD - 682030	345/11 345/16	9388361970	
7	T. V. BABY. PRESIDENT.	GREEN HILLS APARTMENT OWNERS ASSOCIATION. KAKKANADU.	345/11 345/16	9497587091	
8	KOSHY THOMAS GREEN HILLS KAKKANAD.			9447086180	
9	P.A. Babu Pongattil House Vennak		496/9 496/10	9846505316	
10	Boju Mathew Kadappan house Kallinada Kalarivallom			9846178824	
11	Mohanam. P.P Pavayal T.V Centre			9745855864	
17	T.M. Thomas, Estate Manager, CSEZ, Kakkanad, Kochi 682037			9447665033	

Sl. No.	Name & Address	Phone No.	Signature
18	Muhannad V.K WAPWILH. Owner/Director Cochin SEZ Authority	9995338251	
19	DATTAN RAVULAN. AR T.V. CENTRE KAKKANAD.	9847997711	
20	BIJI.P, Superintendent Govt. children's Home for girls, Kakkanad	9496235103	
21	Abul Aziz (Ajay moji) Ajay moji, Kakkabele. KVVS President Kakkannad	9747751775	
22	T.P. Halal Kakkannad S.R.V No. 363/2	9895116245	
23	A.C. Wandas Happy villa Kakkannad	345/12 9847031313	
24	Disney Rodrigues Carosa. T.V. centre Near Deordarshan.	342/95 8086011924	
25	R. Sulekha Kerala Media Academy Kakkannad	0486-2422275	

27	Philomena Francis VIJALAKUMAR DAVURATHU HOUSE T.V. CENTER	342 1-5-2	8138009147 9961030270	PLB [Signature]
28	K.M. Sherief Kunji Kannatharayil place Chittellu Kara Kakkanad Near Info park gate.		9747594929	[Signature]
29	Sarada Sasi Kannankayal (H) Chittattukara Kakkanad Po		9526972136	Sarada
30	AKHIL K SIVAN BADAMURIYIL (H) CHAKKOR. P.O PIRANOM	363	9847588230	[Signature]
31	Ratheesh K C Kannankayal (H) Chittattukara po ~~Chittattukara~~		9656919594	[Signature]
32	Baluchandran C Mela Commercial Hub Beyyatt Ampatt Road Kakkanad	342 25/26	8589095838	[Signature]
33	Sidhik Ibrahim K P Kannappilly (H) Chittattukara		9947265310	[Signature]